ÉLETÜNK

XXIX. évf. 3. szám (29. Jahrg. Nr. 3) Az európai magyar katolikusok lapja 1997. március

II. János Pál nagyböjti üzenete

Kedves testvéreim!

1. A nagyböjti időszak emlékeztet Izraelnek a 40 évére, amelyet az ígéret földje felé vezető úton, a pusztában töltött. Ezen idő alatt a nép megtapasztalta, hogy mit jelent sátrakban élni, állandó lakóhely nélkül, a biztonság teljes hiányában. Mily gyakran kísértette őket, hogy visszatérjenek Egyiptomba, ahol legalább a kenyerük biztosítva volt, még akkor is, ha az a rabszolgák eledele volt. A puszta bizonytalanságban Isten maga adott vizet és eledelt, megvédve őket minden veszélytől. Az Istentől való teljes függőség megtapasztalása a zsidók számára a rabszolgaságból a szabadságba vezető út és az anyagi dolgok bálványimádásából való szabadulás útja lett.

A nagyböjti időszak segíteni akar a hívőknek, hogy a személyes megtisztulásra való igyekezet által ugyanezt a lelki utat megtegyék, így a szegénység és az élet bizonytalansága tudatossá váljék számukra és megérezzék az Úr gondviselő jelenlétét, aki arra hív fel bennünket, hogy nyissuk ki szemünket testvéreink szükségletei iránt. Ily módon a nagyböjti idő a világ mindmegannyi részének azon egyéneivel és népeivel való együttérzés idejévé válik, akik nehéz helyzetben vannak.

2. Ami az 1997. év nagyböjtjét illeti, ez a 2000. év nagy jubileumára való előkészület első éve, amelyben szeretnénk megállni és elgondolkodni a hajléktalanok tragikus helyzetén. Mint elmélkedésre alkalmas szöveget ajánlom Máté evangéliumából: „Jöjj Atyám áldottja, mert hajléktalan voltam és befogadtál engem. Az otthon a családi közösség helye, a házitűzhely, ahol a férj és feleség szeretetéből gyermekek születnek és tanulnak élni, ahol a gyermekek megtanulják azon fundamentális erkölcsi és lelki értékeket, amelyek a holnap polgáraivá és keresztényeivé teszik őket. Az idős és beteg ember is otthon éli meg a gondoskodás és szeretet légkörét, amely segíti őt a szenvedések és a testi elgyengülés napjait is elviselni.

De – sajnálatos módon – milyen sokan vannak kiszakítva az otthonra való befogadás és emberi melegség légköréből! Én a menekültekre gondolok, a háborúk és a természeti katasztrófák áldozataira és azokra az emberekre is, akik úgynevezett gazdasági emigrációba kényszerültek. Azokra is gondolok, akiket kilakoltattak otthonukból és nem találnak szállást. Mi a helyzet azzal a sok idős emberrel, akiknek a szociális nyugellátása nem elegendő arra, hogy emberhez méltó lakás bérét fizessék? Időnként ezek a nehézségek további tragédiákhoz vezetnek, mint például az alkoholizmus, errőszak, prostitució vagy függnek a kábítószerektől. A vasárnapi Angelusz-imádság előtt is felhívtam a figyelmet ezekre a nagyon súlyos problémákra. Kihangsúlyoztam, hogy mennyire sürgős a megoldásuk, mert a lakáshoz való jog nem csak az egyént érinti, hanem ez a joguk az egyénekből álló családoknak is. Mint a társadalom magjának a családnak teljes joga van arra, hogy szükségleteiknek megfelelő lakása legyen, s ezáltal valóra válhasson számára a hiteles otthoni közösség.

A bibliában számos szakasz hangsúlyozza a hajléktalanok megsegítésének kötelességét.

Már az ószövetségi szentírásban, a Thórában tanítják, hogy az idegenek és általában a hontalanok – mivel mindenféle veszedelemnek vannak kitéve – kiérdemlik a hívők különös gondoskodását. Isten világosan és ismételten ajánlja a vendégszeretetet és a nagylelkűséget az idegennel szemben. Később Jézus azonosul azzal, akinek nincs otthona: „Idegen voltam és befogadtatok engem" és azt tanítja, hogy a hasonló helyzetben lévő ember iránti szeretet az égben elnyeri jutalmát. A Úr apostolai javasolják az általuk alapított közösségeknek az egymás iránti vendégszeretetet, mint a Krisztusban való egyesülés és új élet jelét.

Az Isten iránti szeretet az, amelyből a keresztény megtanulja, hogy segítsen a szenvedőknek és megossza velük anyagi és szellemi javait. Ez nem csak a szükségben lévő számára való anyagi segítségre vonatkozik, hanem egyben alkalom is az adakozó szellemi gyarapodására, aki ezáltal ösztönzést nyer arra, hogy földi javairól le tudjon mondani. Azonban, létezik egy magasabb szempont, amelyre Krisztus saját példájával mutatott rá: „Az Emberfiának nincs hova fejét lehajtania". Ezekkel a szavakkal juttatta kifejezésre az Úr a Mennyei Atyától való teljes függőségét, akinek akaratát teljesíteni akarta, anélkül, hogy a földi javakhoz ragaszkodjon: mivel mindenkor fennáll a veszély, hogy a földi realitások elfoglalják Isten helyét az emberek szívében.

Ezért a nagyböjti időszak gondviselésszerű lehetőség annak ösztönzésére, hogy megnyíljunk Isten felé és lelkileg elszakadjunk a szükséges javaktól. Mint keresztények, teljes életünket feléje kell irányítanunk, mert tudjuk, hogy nincs e világban örök otthonunk: „hazánk az égben van". A nagyböjti idő végén a húsvéti misztérium ünneplése mutatja meg: a nagyböjti megtisztulás folyamata az Atya iránti szabad és szeretetteljes önátadásban teljesedik ki. Ezt az utat választva tanulja meg Krisztus apostola, hogyan emelkedjék önmaga és önös érdekei fölé azért, hogy a szeretetben találkozzék testvéreivel.

4. Az evangélium felszólítása, hogy legyünk közel a „hajléktalan" Krisztushoz, arra hív fel minden megkereszteltet, hogy vizsgálja felül saját életét, gyakorlati szolidaritással közeledjen testvéreihez és ossza meg velük nehézségeiket. A nyitottság és a nagylelkűség által a keresztények a szegényekben felismerhető Krisztust szolgálják, közösségükben és egyénileg is tanúságot tesznek az Atya iránti szeretetükről. Krisztus előttünk halad ezen az úton. Az Ő jelenléte erő és bátorítás forrása: megszabadít bennünket és a szeretet tanúivá tesz minket.

Kedves testvéreim! Krisztussal félelem nélkül menjünk fel Jeruzsálembe és fogadjuk el az Ő meghívását a megtérésre, úgy, hogy mélyebben ragaszkodjunk Istenhez, aki szent és irgalmas. Imádkozom, hogy ez a nagyböjt tegyen képessé mindenkit az Úr kérésének meghallására, hogy nyissa ki szívét minden szükségben lévő embertársunk felé. Mária mennyei közbenjárását kérve, különösképpen a hajléktalanokért, szívből adom mindannyiatokra apostoli áldásomat.

A TAVASZHOZ

Ifjú lánya a vén télnek,
Kedves kikelet,
Hol maradsz? mért nem
jelensz meg
A világ felett?

Jöszte, jöszte, várnak régi
Jóbarátaid;
Vond föl a kék ég alatt a
Fák zöld sátrait.

Gyógyítsd meg a beteg hajnalt,
Beteg most szegény,
Oly halványan üldögél ott
A föld küszöbén.

Áldást hoz majd a mezőre,
Ha meggyógyítod:
Édes örömkönnyeket sír,
Édes harmatot.

Hozd magaddal a pacsirtát,
Nagy mesteremet,
Aki szép szabad dalokra
Tanít engemet.

S ne feledd el a virágot,
Ne feledd el ezt,
Hozz belőle, amennyit csak
Elbír két kezed.

Nagyobbodtak a halálnak
Tartományai,
S bennök sokan a szabadság
Szent halottai;

Ne legyenek szemfedőtlen
Puszta sír alatt,
Hintsd reájok szemfedőül
A virágokat.

1848 április
Petőfi Sándor (1823-1849)

Imaszándékok

MÁRCIUSRA

1.

Imádkozzunk, hogy a gazdag és a szegény országok a felelősség szellemében működjenek együtt a fejlődés és a béke érdekében.

Gazdag emberek szeretnének még gazdagabbá válni s ezért „úgy érzik", minden nagyobb összeg, amit áldoznak, megrövidíti őket. Féltékenyen vigyáznak, nehogy valóban megrövidüljenek, ez fájdalmasan érintené őket. Az országokkal sincs másként: „nem vehetünk el embereink adójából komolyabb összeget, mert a következő választáson nem minket fognak választani"...

Ha mégis hajlandók fejlődési segély nyújtására, azt sem egészen önzetlenül teszik. Úgy kell mondanunk: a szegény országok segélyt várnának, de legtöbbször hitelt vagy kölcsönt kapnak, amit kamatostól kell visszafizetniük. A kamat, illetve az évek során felhalmozott kölcsönök után járó kamatok idővel tetemes összegre rúgnak, amit azonban meg kell termelni valutában. A gazdag országok évenként nagy összegű kamatot kapnak vissza költségvetésükbe, amivel az időnként fellépő államháztartási réseket tömik be legszívesebben.

Így a világ előtt ugyan segítőkészek, valójában gazdagodnak a szegény országok kárára. Jelenleg ez a szellem – és gyakorlat – uralkodik a „segítségnyújtás" címszava alatt. A kérdést eldönthetjük, van-e e szellemnek köze a felelősségteljes segítőkészséghez. Ha nincs, bizony sokat kell imádkoznunk...

2.

A „Hitterjesztés Kongregációja" fennállásának 175. Évfordulója lelkesítse a plébániák híveit a missziós munka segítésére.

A „Hitterjesztés Kongregációja"(Sancta Congregatio de Propaganda Fide) feladata az Egyház misszióinak felső vezetése, koordinálása és építése. 175 évvel ezelőtt létesítették az egymástól különböző gyakorlati megoldások, liturgiai formák stb. egységesítésére. Igyekszik impulzusokat adni mind a hitterjesztő – azaz missziós – területek munkájához, problémáinak megoldásához, kérdéseinek megválaszolásához. Másik munkaterülete a „keresztény országokban" ébren tartani a missziók iránti lelkesedést, amelyből önzetlen segítségnyújtás fakad. Ez utóbbira nagy szükség van a missziókban, mert a tervek – illetve a szükség – nagy, a gyakorlati (önkéntes segítők, szakemberek küldése néhány évre) és az anyagi lehetőség kevés.

A lelkesedésnek a felsorolt emberi területeken túl a lelkiség fejlődésére is ki kell terjednie: imádság, áldozathozatal... által.

Fejős Ottó

Sokban csalatkozik az, ki sokat próbál, s többször hibázik az, ki ébren van, mint aki alszik. **Széchenyi**

50 ÉVES
A „SZÜKSÉGET SZENVEDő EGYHÁZ" SZERVEZETE

A segélyszervezetet P. Werenfried van Straaten atya alapította ötven évvel ezelőtt. Szerzetes szuperiora, Dr. Emil Stalmans bíztatta őt Flandriában: hozzon létre segélyszervezetet szükséget szenvedő német papok és híveik számára. A szervezet német neve: „Kirche in Not – Ostpriesterhilfe". A jubileum alkalmából értesítőjükben Páter Werenfried – a „Speckpáter" így ír: „Évszázadunk első felében két világháború következményeit éltem meg. Mérhetetlen anyagi károk, az emberi élet veszteségei pótolhatatlanok. Ennél azonban sokkal súlyosabbak a népek lelkében történt pusztítás! Valami elveszett, ami mérhetetlenül drágább, mint az élet, a városok, az emlékművek. A legnagyobb veszteség a Krisztus-i lélek arcvonásainak elvesztése, ami által az ember Istenhez hasonlóvá válik és Istent atyjának nevezheti.

Sem a háború, sem a béke nem ingathatják meg Krisztus szavainak igazságát. Ő ugyanaz marad örökkön-örökké és szavai nem szűnnek meg. Örök boldogságunk elszakíthatatlan Krisztustól. Csupán vele, mint fővel együtt lehetünk titokzatos testének tagjai, vele együtt vehetünk részt az örök boldogságban és Krisztus dicsőségében.

Az örökkévalósághoz „Jézushoz illővé" kell válnunk. Ha emberek nem jönnek ki egymással, nem képesek együtt élni huzamosabb ideig. Ugyanaz a szellem és bölcsesség kell eltöltsön bennünket is, mint Krisztust. E miatt nem élhetünk a „világ bölcsessége szerint, ami Isten előtt balgaság (1.kor. 3,19)", hanem bölcsessége és lelkisége szerint, ami a szeretet. Mint Isten gyermekei kellene e pontban hozzá hasonlítanunk.

Az utolsó ítélet napján minket is megítél Krisztus: „jöjjetek Atyám áldottai..." vagy: „távozzatok, ti kárhozottak... „aszerint, hogy felebarátunkkal, – akikkel Jézus azonosítja magát – szeretettel vagy gyűlölettel bántunk-e. Ne áltassátok magatokat: a kereszténység nem fér össze a gyűlölettel, elszegényedéssel, szeretetlenséggel. Mi azonban mód felett rá vagyunk utalva Isten irgalmára. Emlékeztessen Jézus szava mindig újra: amilyen mértékkel mértetek, olyannal fogtok megméretni. Magunk döntünk afelől, hogyan ítélnek meg bennünket.

Történelmünk utolsó része legyen tanulság: a kommunizmus nemcsak istentelen volt, hanem embergyűlölő is. Emiatt Isten kisöpörte Európából.

Ha nem akarjuk, hogy az egoista, áldozatra képtelen, szórakozási szenvedély vagy szertelenség áldozatává lett kereszténységet Isten Európából és Amerikából elsöpörje, a meggyőződéses kereszténységnek, a kötelességtudó szülőknek és az egyházhű papok számának kell növekednie. Csupán így térhet meg a Nyugat.

50 éves jubileumunk alkalmával ne essünk triumfalizmusba, ne pihenjünk meg babérjainkon, hanem alakítsuk ezt az évet nagyobb áldozatvállalással és bensőséges imánkkal szent évvé. Csak így tudja Isten bennetek, bennem és számtalan jótevőnkben – az egész Egyházban – szeretete tüzének lángját felgyújtani és a lelkekben tovább terjeszteni.

Szent Pál írja: „Jaj nekem, ha nem hirdetem az Evangéliumot" (1kor.9,16). Fennállásunk ötvenedik évében ez a legfontosabb feladatunk. Támogatjuk az újraevangélizációt keleten és nyugaton, északon és délen; az ortodox testvéregyházaknál is, hogy Oroszország megtérhessen.

A szó: evangélium, örömhírt jelent. Rövidített maghatározása: szeressük Istent minden fölött és embertársainkat, mint magunkat. Ezt az örömhírt valósította meg Krisztus életében és halálában. Jaj nekem, mondja Szent Pál, ha ezt a hírt nem hirdetem. Nekünk is jaj, ha nem magunk vagyunk „örömhír" egymás számára, jóság és irgalmasság, szavakban és tettekben nyilvánuló.

Minden nyelvre lefordították az evangéliumot. Az isteni szóra éhes embereknek azonban többre van szükségük nyomtatott papírnál. Élő evangéliumot követel, ahogyan Jézus Krisztus élő örömhír volt. Olyanokra van szükség, akikben Krisztus nyilváníthatja magát a keresőknek, akik felismerik bennük Krisztust, akikben szerethetik Krisztust.

Jubileumi feladatunk, ennek a Krisztusnak új alakot adni az elkövetkező vezetői rétegekben és az adakozók tízezreiben, akik folytatják művünket.

Felelősségünk súlyos. Függhet egy jó szótól, egy darab kenyértől vagy egy pap szemében csillogó lelkesedés tüzétől, hogy Jézus nevét áldják-e vagy átkozzák. Krisztus képét magunkban meghamisíthatjuk. Lehetünk út Jézus felé vagy barikád, amely elzárja az utat. Jaj nekünk, ha nem hirdetjük az örömhírt, ha nem sugározzuk Krisztust. Ezt a krisztusi életet kívánom nektek. Minden széppel és nehézzel együtt. Keresztjével együtt a jubileumi esztendőben."

Az „Echo der Liebe" cikkéből **Fejős Ottó**

Olvassuk együtt a katekizmust

Nagyon vártuk a márciusi beszélgetést – előre jeleztük egymásnak a feldolgozott témákat: nagyböjt, szenvedés és feltámadás. Mindez egy pillanat alatt felborult: egy kedves beszélgetőtársunk teljesen összetörve, „kiborultan" érkezett. Nem is rejtegette bánatát, röviden elmondta, – akit annyira szeret, olyasmit tett, amit semmiképp sem tud elfogadni. Megbocsájtott, de a bizalmát elvesztette.

Méhkas lett a beszélgetés helyett, ezer tanács, okos ötlet, vigasztalás... Végül nekem szegezte a kérdést: erre mit mond a katekizmus? A következőt találtuk: „Egyedül a Szentlélek, aki a mi életünk" (Gal 5,25), képes ugyanazokat az érzéseket kelteni bennünk, amelyek Jézus Krisztusban is megvoltak. Így a megbocsájtás lehetségessé válik. „Kölcsönösen megbocsátunk egymásnak, miképpen Isten is megbocsájtott nekünk Krisztusban (Ef 4,32). Így válik életté az Úr szava, amelyet a megbocsájtásról mondott: a szeretet, mely a szeretet végső határáig szeret... Valóban a szív mélyén kötődik és oldódik meg minden. Nincs hatalmunkban többé nem érezni vagy elfeljteni a sértést, de a szív, amely megnyílik a Szentléleknek, a sebet együttszenvedéssé alakítja, és közbenjáró imává alakítva a sértést, megtisztítja az emlékezést.

Fontos gondolkodni az elmondott esetről és a minenkről is. A katekizmus nem követel tőlünk emberfeletti erőfeszítéseket, mégis alapjaiban ingatja meg az emberi okosságot: egyedül a Szentlélek tudja a szívünket kinyitni és alkalmassá tenni az előállott új helyzetre. A felhőtlen szerető kapcsolat megszűnt, az emlékezést és az érzelmeket képtelen az ember megváltoztatni. Ilyenkor szakítanak egymással és törnek össze az emberek, ha nem is kívül – testileg -, de belül a lelkükben. A másik, aki a szerető anyát olyannyira megbántotta, amit egyedül tőle nem várt „vérző szívvel hordoz". Idegenné, mássá lett, aki ugyan megbánta tettét, de mindenképp védte magát, amíg mára teljesen összetört". Most még nekem kellene őt vigasztalnom?" – kérdezte az édesanya.

Ebben az évben Jézusról beszélünk. Szívesen ajánlom, – együttérző szívvel, az édesanya fájdalmában osztozva, – először gondoljunk Jézusra, aki mindenkinél jobban szeret bennünket. Őt sokszor mi magunk is így megbántottuk... Neki talán nincs érző szíve?

Az Úrral együtt indulva találjuk meg a helyes megoldást, ami irányt mutat. Jézus példabeszédében az irgalmas szamaritánus belső világáról nem szól, tettének indító okairól, csak a félholtra vert emberről. Ki lehet a mi esetünkben az irgalmas szamaritánus és ki az, akit agyonvertek? Egyedül maradtam véleményemmel, „a rossz fiú verte magát agyon" – állítottam. Ha mai lelkiállapotát tekintjük – ő jobban össze van törve, mint édesanyja: a bűn mindegyikünket belülről kifelé roncsol. „Ki veti rá az első követ"? kérdezte az Úr. Az irgalmas szamaritánus szívét nem gyógyíthatta-e meg, hogy az út szélére került ember külső sebeit kimosta és olajjal bekente? Erről Jézsus nem beszél, de a mi esetünkre pontosan ez áll, amit a katekizmus is alátámaszt: az anya sebét együttszenvedéssé alakítja a Szentlélek.

„Ő alázkodjon meg előtte" – kérdezték egyszerre. Semmiképp, de Jézus előtt igen, ami ebben az esetben a teljes odafordulást jelenti, egyszerre Jézushoz és fiához, Jézussal fiához. Szeretetük újjászülethet, Jézusban megújúlhat. „Mindannak, aki befogadta, hatalmat adott, hogy Isten fiává legyen, annak, aki hisz őbenne. Aki nem vérből, sem a test ösztönéből, sem a férfi akaratából, hanem ISTENBŐL SZÜLETETT" (Jn 1,12-13). Mindketten egy olyan szeretetre nyílhatnak ki, amely új lehetőségként az édesanya kezébe van helyezve. Ezt a távlatot semmilyen emberi szeretet nem éri utól: az együtt szenvedő édesanya a sértést közbenjáró imává alakítja át, – megsebzett szívvel ugyan – Istenre támaszkodva hordozza „rablók által félholtra vert gyermekét".

Mi a követendő magatartás, hisz ez olyan szép, de a gyakorlatban hogyan tovább? Amíg az ember nem hisz bátran és egyértelműen az evangélium szavának, hogyan születhessen meg Istenből a további felhőtlen teljesebb szeretet. A megbántott édesanya kezdeményezésén múlik a fia lelki és testi felépülése, ami aztán visszahat rá is: mindkettőjükben egyre inkább ugyanaz a lelkület lesz, ami Jézus Krisztusban volt. „Meg is mondtam a fiamnak, velem mondja esténként a rózsfüzért 9 órakor, amikor az egész egyház imádkozza a Vatikáni Rádióban" – jegyezte meg édesanya.

Nagyböjt az irgalmas szeretet gyakorlásának az ideje, az imádságé: a Fájdalmas Anyával együtt a világ és az egyház sebeit a Szentlélek balzsamával mi is gyógyíthatjuk. Eljön a húsvét és a föltámadt Úrral azok találkoznak, akik az egyház közösségében kinyílnak az igaz hit által a SZERETETRE.

Szabó József (Offenburg)

Fiatal magyar diplomásokat támogató alapítvány

Lapunk is beszámolt annak idején röviden egy új müncheni alapítványról, amelynek célja a frissen diplomázott magyar fiatalok nyugati tanulmányútjainak elősegítése. Időközben a „Förderkreis für ungarische Hochschulabsolventen e.V." néven bejegyzett jótékonycélú társaság már több fiatalnak tett lehetővé németországi tanulmányútat, ezért már tapasztalatatairól és további terveiről is megkéredeztük az alapítvány ügyvezetőjét, Vincze Andrást. Hány fiatal diplomást sikerült eddig kihozni?

A megalalkulás évében sajnos csak egyet, de tavaly már ötöt. Hárman zenészek voltak, aztán jött egy épitész és egy tőzsdeszakértő. Valamennyien egy-egy hónapot töltöttek Németországban,

Az arányt tekintve, túlsúlyban voltak a zenészek. Nem jelentkezett más?

A zenészekkel – valamennyien pódiummüvésznek indultak – a saját céljainkat is népszerűsítettük, azaz megkértük őket, hogy adjanak nyilvános koncertet, ami – mint később bebizonyosodott – jó reklámfogás volt, ugyanis a kezdeményezés motorja nálunk is az anyagi fedezet biztosítása.

Ha már pénzről van szó, hogyan teremtik elő az anyagi feltételeket?

Szorgalmas kilincseléssel. Az évi 300 márkás tagdíjból hamarosan beláttuk, aligha valósíthatjuk meg a szépreményű terveket, ezért pártolókat, szponzorokat kerestünk és keresünk állandóan. Előnyös, hogy a „Förderkreis"-nek juttatott összeget le lehet írni az adóból, de még így is nagy meggyőző készséget és rengeteg időt igényel a pénzforrások felett rendelkezők megnyerése ügyünk támogatására, habár sokaknak vonzó a bajor kultuszminisztérium dícséretben nem fukarkodó ajánlólevele, vagy az, hogy díszelnökünk Habsburg Ottó fia, a Budapesten élő György.

Elárulná, hogy kik az alapítók és kiket sikerült rábírni a támogatásra?

A teljesség igénye nélkül ragadok ki néhány nevet: Frank Miklós, Kalniczky György – őket még a Szabad Európa Rádióból ismertem, több orvos, de van az alpítók közt több német is; a támogatók pedig német bankok és vállalatok, főleg olyanok, amelyek némi kapcsolatban állnak Magyarországgal, mind például az AUDI-Autógyár.

Végül azt szeretnénk megtudni, milyen szempontok szerint számíthat egy hazai fiatal az alapítvány támogatására és mit jelent ez a gyakorlatban?

Budapesten a Művelődési Minisztérium egyik főosztályvezetője, Dr. Tamás István vállalta a jelentkezők szűrését. Bármilyen friss diplomást szívesen látunk, aki – mivel egyelőre csak Németországban működik alapítványunk – jól beszél németül. „A Förderkreis" nem ösztöndíjat ad, hanem közvetlen fedezi az egyhónapos tanulmányút költségeit, azaz vasutjegyet küld, szállást biztosít, gondoskodik a kultúrális igény kielégítéséről és csak a napi kosztra ad készpénzt, mert el szeretné kerülni, hogy az egyösszegben átadott ösztöndíjból például két-három napos nyugati tartózkodás után használt autó kerekedjék... A többiről a „szellemi vendéglátók" gondoskodnak, akik ellenszolgáltatás nélkül igyekeznek egy hónapon át beavatni a friss diplomásokat hivatásuk külföldi gyakorlatába és összehozva őket más szakmabeliekkel is. Ezért fontos a német nyelv alapos ismerete...

Köszönjük a felvilágosítást.

CSERHÁTI FERENC (München)

A Gyermek védelmében

Úgy tűnik, hogy napjainkban az ember fabatkát sem ér. Még kevésbé a gyermek élete. Vagy talán nem ezt propagálják a tévé műsorai, amelyekben halomra lövik egymást az emberek? És mire utal az abortuszok magas száma Európa- és világszerte? Utcáink lassan őserdei vadászterületté válnak, ahol vadorzó és szex-szomjas fejvadászok üde és hamvasbőrű, szelíd és ártatlan lelkű leánykák leterítésére leselkednek, hogy aztán kéjelgő szenvedélyeik elejtett áldozatait sárba tiporva, megbecstelenítve és meggyalázva, mint utolsó rongyot, élettelenül a kutyák elé és a szemétbe hajítsák. Az utóbbi hetek és hónapok nyilvánosságra került, gyermekek ellen elkövetett förtelmes becstelensége és borzalmas gonoszsága felkavarja kedélyünket, rettenetet kelt minden jóérzésű emberben és felborzolja lelkiismeretünket: a világméretű szexturizmus és gyermekpornográfia, a Németországban évente mintegy kétszáz ezerre menő és hivatalosan regisztrált szexuális erőszak és egyéb, piszkosnak nevezett, üzelmek és üzlet. A sok ártatlan kicsi vére, mint egykor Ábel kiontott vére, Istenhez kiált bosszúért: Natália, Kim, Ulrike, Ramóna, Silke vére s a többieké, a százaké, akik eltűntek és akik sorsáról azóta semmit sem tudunk, csak sejtjük a legborzalmasabbakat.

A nép istenszava tehetetlenül kiált: Káin, hol a testvéred? Át kell szervezni a rendőrséget! Meg kell újítani a bűntető törvénykönyvet! Be kell vezetni újra a halálbüntetést! Szigorítani kell a börtönöket! Nagyobb őrizetet a gyermekeknek! Talán testőrséget?! Tettre kész vállalkozók is akadnak azonnal: együttérző és tehetetlenül csevegő szónokok és riporterek, jó szándékú és irgalmas szamaritánusok, a rögtön odatermett orvosok, pszichiáterek, rendőrök, papok, politikusok és nagylelkű kereskedők, akik felajánlják, hogy segítenek és ha kell, felhívásokat tesznek közzé tejes dobozokon és plakátokon egész kereskedelmi hálózatuk bejáratainál és csarnokaiban! Csak egyről nem beszélünk! A legfontosabbról! A bajok gyökeres orvoslásáról. A társadalom erkölcsi megújulásáról! Elmaradhat talán a pedagógiai reakció, a jól megalapozott etikai nevelés? Nem beszélünk az elfelejtett, a nem egyszer tudatosan félredobott értékek visszaszerzéséről, visszaállításáról, az igazra, jóra és szépre nevelésről az önfeláldozó szeretetről, lemondásról, az áldozatvállalásról, önmagunk és embertársaink érdekében és javára. Ha valakinek így jobban tetszik, nem beszélünk az istenfélelemről és az ember igazi méltóságáról, amely végeredményben mindig Isten őszinte és igazi elismerésének függvénye. Ahol Istenről megfeledkeznek, ott veszélyben az ember. Vagy talán paragrafusokkal, rendőrséggel és karhatalommal akarjuk helyreállítani azt a külső rendet, amely az ember belső világának vetülete, benső világunk tükre? Nem vesszük észre, nem akarjuk észrevenni, hogy környezetünk ocsmánysága, égbekiáltó gonoszsága a romlott emberi benső, gondolkodásunk, erkölcsi felfogásunk tükörképe? Kétlem, hogy a rettenetes erkölcsi kicsapongások gyökerét csupán a szenvedélyek, az egyének patologikus betegségeiben kellene keresnünk, mint ahogyan ezt sokan megpróbálják elhitetni velünk. Persze, hogy szükséges az orvoslás, a bűntető törvénykönyv és a rendőrség reformja, a sok jóravaló egyéni és közösségi kezdeményezés, a gondos elővigyázat, de meggyőződésem, hogy mindez igazi erkölcsi nevelés és önnevelés nélkül, az egész ember szellemi-lelki megújulása nélkül édes-kevés eredménnyel, sikerrel kecsegtet. A bajok elkerülése érdekében társadalmunkban olyan erkölcsi nevelésről kell gonoskodnunk, amely lehetővé teszi, hogy az ember megfékezhesse kicsapongó, önmagát és másokat veszélyeztető, közveszélyes és vad indulatait.

A sok szép kezdeményezésnek akkor lehet sikere, ha újra lesz bátorságunk nevelni a keresztény értékekre: nevelni közös társadalmi összefogással. Vajon a médiák mennyire becsülik az általános emberi értékeket, nem is beszélve a keresztény értékekről? Ezek lejáratásának vagy talán továbbadásának szócsövei? Vajon legtöbbször nem ezt halljuk, nem ezt látjuk: Legyen eszed! Élvezd az életet! Ne légy buta! Használj ki minden lehetőséget a magad javára! Mindenáron és minden áron! Vagy talán nem ezt sugallja sok film és show-műsor a tv-ben? Egyedül csak te vagy a fontos, a te javad! Ne nyomd el, elégítsd ki vágyaidat! A te sikered, a te előmeneteled, a te élvezeted a fontos – még akkor is, ha minden határt, törvényt felrúgva, hullákon kell átgázolnod céljaid elérése érdekében! Vagy talán nem így járnak el filmeinken a bálványozott superman-ek? Mit törődsz te másokkal? A siker, a pénz, az élet élvezete a fontos és habzsolj belőle annyit, amennyit csak tudsz, amíg élsz és bírsz, mert csupán matéria énünk úgyis hamarosan sírba száll és aztán jön a semmi, a semmi ... !

Az egyház krisztusi tanításával igyekszik hozzájárulni közös dolgaink megoldásához, közös vajúdásunk enyhítéséhez, az ember boldog kiteljesedéséhez, önmagunk teljes megvalósításához. Felkínálja segítségét. Közös összefogással, felelősség vállalással és közreműködéssel az egyház közösségében siker fogja koronázni emberi fáradozásainkat. Az erkölcsi nevelés meghozza gyümölcsét: gyermekeink újra biztonságban, vidáman és önfeledten játszadozhatnak utcáinkon és tereinken, mégha a rosszat nem is tudjuk teljesen kiírtani környezetünkből. Nem kell rettegnie, sem szülőnek, sem gyermeknek a szex-szomjas orvvadászok garázda támadásától. A keresztény nevelés munkája közös feladat, de ez elsősorban mégis a szülőre vár. Nem az ártatlanokról és szüleikről van itt szó, hanem arról a téves közhiedelemről, amely a nevelésben mellőzni kívánja Istent és az ő törvényeit, Isten trónjára helyezi az embert és a mindenség középpontjába az egyéni érvényesülést, az ÉN-t és ennek minden kívánságát. Beszéljünk csak bátran a dolog etikai vetületéről is!

A keresztény szülők bizonyára még jól emlékeznek egyházi házasságkötésük ünnepi pillanataira. Csak remélni lehet, hogy lapunk kedves Olvasói között még ma is sokan vannak, akik a templomban az oltár és Isten színe előtt is házasságot kötöttek. Annak idején, legyen akárhány éve is, 2-3-5-10-25-50-60, a pap feltette a kérdést: készek vagytok-e felelősen és szeretettel elfogadni a gyermekeket, akikkel Isten akar megajándékozni titeket? A legtöbben elfogadták Isten ajándékát, a gyermeket és talán még meg is kereszteltették őket. A kérdésnek, amelyet a pap annak idején, házasságkötésünk közben és az oltár előtt nekünk feltett, van egy másik része is. Így hangzik: Készek vagytok-e nevelni őket Krisztus és az Ő egyházának törvényei szerint? Annak idején erre a kérdésre is igennel válaszoltunk. Vállaltuk, hogy gyermekeinket Krisztus és egyházának törvényei szerint neveljük, mert úgy gondoltuk és éreztük, hogy így sikeres lesz házasságunk és családi életünk. Boldogok lesznek gyermekeink, ha Isten és az Ő törvényei szerint neveljük őket és ők aszerint élnek. Emlékszünk rá, hogyne emlékeznénk.

Mit jelent nevelni? Miben áll a nevelés? Az egyház elgondolása szerint a válasz megadásához két alapvető igazságra kell emlékeznünk: 1. Az ember arra hivatott, hogy az igazságban és a szeretetben éljen. 2. Minden ember önmaga őszinte elajándékozása által valósul meg. Elhiszem, hogy ez a megfogalmazás meglehetősen elvontan hangzik. A nevelés elé megpróbáltak már nagyon sok más célt kitűzni. A benyomásom: valamennyi kudarcot vallott, mind, amely nem ezekből az alapokból indult ki, az igazság és a szeretet eszméjéből és önmagunk megvalósításának céljából. Igazán emberré csak akkor válhatunk, és csak akkor valósíthatjuk meg önmagunkat, ha készek vagyunk önmagunkat őszintén elajándékozni.

Azt hiszem, hogy a mai korban kevés olyan kijelentés van, amely akkora ellenállásba ütközne, mint éppen ez az önmagunk őszinte elajándékozására emlékeztető. Ugyanakkor sokat panaszkodunk: nem bírunk gyermekeinkkel. A tanárok az iskolában arról panaszkodnak, hogy lassan oda már csak felfegyverkezve lehet belépni és fegyelmet még így sem lehet biztosítani. Agresszivitásról panaszkodunk. Panaszkodik a szülő, hogy gyermeke nem hallgat rá, nem ismer tekintélyt, nem hallgat a jó szóra, makrancos és azt tesz, amit akar. Mindegyik csak saját feje után megy.

Biztos, hogy a nevelés nem könnyű feladat. Azt azonban mégis tudatosítanunk kell, hogy ha igazságra és szeretetre nevelünk, akkor a nevelés előbb-utóbb meghozza gyümölcsét, eredményét. Viszont, ha a gyermek csak azt látja, hogy a családban is csak önzés uralkodik, csak az ÉN áll előtérben és mindenki más csak arra hivatott, hogy ezt az ÉN-t kiszolgálja, akkor hiába kínlódik a nevelés érdekében tanár, pap és a többi nevelő. Az eredmény vajmi kevés lesz.

(Befejezés az áprilisi számban)

PÁR-VERS

A FÉRFI:

Szeretem ernyős szemedet,
Etető puha kezedet,
Mellém-simuló testedet,
Csókolnám minden részedet.

Ha minket földbe letesznek,
Ott is majd téged szeretlek,
Őszi záporral mosdatlak,
Vadszőlő-lombbal csókollak.

A NŐ:

Hidd el, ha egyszer meghalunk,
Föl a felhőbe suhanunk.
Vének leszünk és ráncosak,
De szívünkben virágosak.

Nagy felhő-hintánk csupa láng,
Alattunk sürög a világ,
Gurul a labda, sül a fánk,
Mosolyog hetven unokánk.

(Rongyszönyeg 53)
Weöres Sándor (1913-1989)

Nemeshegyi Péter S.J.

Reményünk Krisztus

A 2000. év jubileumának előkészületeként, a Szentatya szándéka szerint 1997 a Fiúnak, Jézsus Krisztusnak éve. 1998 lesz a Szentlélek éve, 1999 az Atya éve, 2000 pedig a Szentháromság éve.

Különösnek látszik, hogy a Szentatya nem követte a szokásos Atya, Fiú, Szentlélek sorrendet. A jubileumi ünneplés sorrendjének megállapításában ő talán az Efezusi levél következő szavaira gondolt: „Jézus Krisztus által van szabad útunk egy Lélekben az Atyához". Itt ugyanis a Fiú, Szentlélek, Atya sorrend látható. Hasonló sorrendet találunk a Galatákhoz írt levélben is: „Amikor eljött az idők teljessége, Isten elküldte Fiát, ... hogy Isten fiaivá legyünk. Mivel pedig fiak vagytok, Isten elküldötte Fiának Lelkét a mi szívünkbe, aki ezt kiáltja: Abba, Atya!"

Ez a mi üdvösségünk: Isten szeretetből önmagát adja a világnak; az Atya elküldi egyszülött Fiát, aki beletestesül az emberiségbe és „megtestesülése által valamiképpen minden emberrel egyesül". (II.Vatikáni zsinat, GS 22). A Fiú által árad a világba a Szentlélek, aki belülről indítja az emberek szívét, hogy higgyjenek a krisztusi örömhírben és befogadják a szívbe öntött isteni szeretetet (Rm. 5,5). Így van „szabad útunk" az Atyához, a mindenható Istenhez és teljes bizalommal szólíthatjuk őt Atyánknak. Így vonz bele bennünket Isten a Szentháromság élet- és szeretetközösségébe.

Az 1997-es esztendő tehát arra szolgál, hogy figyelmünket őrá összpontosítsuk, aki mindezt megadja nekünk: az Isten megtestesült Fiára, Jézus Krisztusra.

VI. Pál pápa a II. Vatikáni zsinaton ejtette ki a következő mélyértelmű szavakat:

„Krisztus a mi kindulópontunk;
Krisztus a mi utunk és vezérünk;
Krisztus a mi reményünk és célunk.
Mi Krisztustól jövünk;
Krisztus által élünk;
Krisztus felé megyünk".

Fejtsük ki röviden a pápa szavait.

Igen, mi Krisztustól jövünk. Ő kapcsolta össze elválaszthatatlanúl Istent a világgal; az Ő emberségében valósult meg tökéletesen az ember istenképmása. Ezért ő a kiindulópontja annak az újjászületésnek, amellyel az emberek Vele egyesülve Isten gyermekeivé lesznek és részesednek abban a kölcsönös szeretetben, amely egybekapcsolja az Atyát és a Fiút. Hisz Jézus így imádkozott az utolsó vacsorán: „ Atyám, megismertettem (az emberekkel) nevedet,... hogy az a szeretet, amellyel engem szerettél, bennük legyen és én is őbennük legyek".

Igen mi Krisztus által élünk. Ő az, aki megszületik, él és növekszik a hívő emberben és annyira egybeforr vele, hogy egy testté lesznek. Ő az élő út, akit az Atya szeretetáradása adott nekünk, hogy rajta járjuk, vele együtt járjuk azt a „legkiválóbb utat", amely nem más mint a szeretet. Igen, mi Krisztus felé megyünk. Ő előttünk tért az Atyához, hogy ott „helyet készítsen és mindenkit magához vonzzon". Ezért Ő a mi reményünk és célunk. Élete, halála és feltámadása bebizonyítja, hogy semmi sem vész kárba, hogy nincs hiába ontott könny, hiába ontott vér: „a szeretet és annak alkotása megmarad", mégpedig örökké.

Mind ez gyönyörű és ugyanakkor megdöbbentően egyszerű. Mély, benső bizonyossággal kell hinnünk, hogy „élni jó, szenvedni elkerülhetetlen, szeretni tisztán megistenülés, meghalni szép" (Reményik Sándor). Azért van ez így, mert az Isten szeretet és élet, mert Ő minden „életnek barátja". Jézus Krisztus mondta el ezt nekünk és mutatta meg saját életében, halálában és feltámadásában. Higgyünk neki! Kövessük Őt! ■

Nem a mennyiség, hanem a minőség a szellemi erőnek sarkalata, s eszerint éppen nem azért forog veszélyben létünk, mert kevesen vagyunk, hanem mert súlyunk oly parányi.. **Széchenyi**

FARKAS ILONA (Róma):

A Torinói Szent Lepel

A legújabb kutatások tükrében

1898 a torinói Szent Lepel történetének legfontosabb éve. Secondo Pia ügyvéd és tapasztalt fényképész, a Lepel három napos magánkiállítása alkalmával engedélyt kapott a Lepel lefényképezésére. Amikor a 40 cm-es lemezt előhívta, nagy volt a megdöbbenése, mert a lemezen pozitiv képmást látott. Ez azt jelentette, hogy a 4 m 36 cm hosszú és 1 m 10 cm széles vásznon látható emberi test lenyomata negativ kép. Ez a fantasztikus felfedezés indította el a modern tudományos kutatások sorozatát.

1978-ban, a Lepel Torinóba érkezésének 500 éves évfordulója alkalmából első ízben mutatták be a nagyközönség előtt ezt a rendkívüli tárgyat, melynek több mint három millió látogatója volt. Ugyanakkor egy nagy nemzetközi kongresszust is rendeztek melyen a világ leghíresebb szakemberei vettek részt és lehetővé vált, hogy egy 40 tagból álló amerikai tudományos csoport közvetlenül a vásznon végezzen kutatásokat a legmodernebb eszközök felhasználásával. Különleges ragasztó szalaggal lenyomatokat vettek a vásznon található vérnyomokról is. A rengeteg adatot a tudósok magukkal vitték Amerikába és laboratóriumukban megindult az adatok véget nem érő feldolgozása. A legfontosabb eredményt a múlt évben elhunyt John Heller és Alan Adler professzorok érték el: minden kétséget kizáróan kimutatták, hogy a Lepel nem festmény, a látható vérfoltok emberi vért tartalmaznak, tehát szó sem lehet hamisításról.

Az 1988-ban végzett C 14-es kormeghatározás eredményét, amely a Lepelt középkorinak minősítette, a világ minden részéről érkező ellenőrző adatok azonnal cáfolták. 1993-ban, a Rómában tartott nemzetközi tudományos konferencián a moszkvai Sedov laboratorium igazgatója, Dimitri Kouznetsov Lenin díjas kémikus, világosan megmagyarázta, hogy az oxfordi, zürichi és arizonai laboratóriumok nem vették figyelembe, hogy az ősrégi textil anyagok kormeghatározására nem alkalmas az a módszer, melyet a három említett laboratórium használt, aláhúzván, hogy számításai alapján a Lepel származása Krisztus idejére vezethető vissza.

A torinói Lepelről már számos, megcáfolhatatlan adat áll rendelkezésükre, de a Lepel rejtélyét mind a mai napig nem tudták megoldani. Nyitva áll a kérdés: miként jött létre az emberi test két lenyomata? Minden eddigi kisérlet kudarcot vallott egy ugyanilyen (nem hasonló) képmás létrehozásában. A Lepel háromdimenziós volta is növeli ezt a rejtélyt, mert bármilyen normális fényképen nem mutatható ki.

A Lepel a világ legtöbbet kutatott „régészeti maradványa" és a rendelkezésre álló adatok alapján a kutatások tovább folynak, de a közeljövőre nincs újabb közvetlen vizsgálat tervbe véve. Ugyanakkor a legökuménikusabb tárgynak tekinthető, mert vallási különbség nélkül, hívő és nem hívő tudósokat foglalkoztat a világ minden részén.

Az eddig elért eredmények a nagy közönség érdeklődését is jelentősen megnövelték és számtalan kérés érkezett a Lepel újabb kiállítására, mert a tudományos eredményeken kívül a vallási vonatkozást sem szabad figyelmen kívül hagyni. Ez késztette a Lepel hivatalos őrzőjét, Giovanni Saldarini kardinálist, Torino érsekét arra, hogy a Lepel tulajdonosához, II. János Pál pápához forduljon, egy újabb kiállítás engedélyezésére. Két lehetőséget ajánlott a Szentatyának: 1998-at, az első fénykép 100 éves évfordulójának megemlékezésére és 2000-et a nagy jubileumi ünnepségek keretében. A Pápa, aki nagy tisztelője a „Kereszténység legfontossabb ereklyéjének", ahogy ő a Lepelt többször nyilvánosan nevezte, ezekkel a szavakkal válaszolt: Miért ne mindkét alkalommal?

Igy jutottunk el Saldarini kardinális 1995 szeptember 5-i sajtónyilatkozatához, melyben hivatalosan közölte, hogy a Lepelt 1998 április 18-tól június 14-ig és 2000 április 29-től június 11-ig láthatják ismét a Torinóba érkező zarándokok. 1998 június 5 és 7 között egy újabb nemzetközi kongressusra is sor kerül Torinóban. A város nagy előkészületeket folytat a várható több millió látogató méltó fogadására. A Guarini kápolna több, mint 3 milliárd lírába kerülő restaurálása lassan végéhez érkezik. A csodálatos kupolát, teljes fényében múlt év karácsonykor mutatták be Saldarini kardinálisnak. A hátralévő munkák is nagy ütemben folynak. Az olasz művészeti értékeket védő bizottság, a torinói városi tanács, privát bankok és inézmények nagylelkű adományai tették lehetővé ennek, a több évig tartó restaurálásnak elvégzését.

Saldarini kardinális 1996 április 29-én körlevelet intézett az olasz Püspöki Karhoz remélve, hogy ennek visszhangja a világ minden tájára eljut, melyben felhívja a figyelmet arra, hogy a zarándoklatokat a „Leplen keresztüli új evangelizálás szellemében kell előkészíteni", ahogy ezt II. János Pál pápa többször hangoztatta. „A torinói Lepel egy megkínzott ember testének képét tárja elénk, amely tökéletesen megegyezik az evangélium szavaival, melyek Krisztus kínszenvedését és halálát írják le. A hívő ember ebből levonhatja következtetését. Jézus Krisztus az emberiség megváltásáért ajánlotta föl áldozatát és a Lepel előtt ezekkel a gondolatokkal kell megállni. Tehát a torinói látogatás ne egy turista út célját szolgálja, hanem elmélkedést a szenvedő Jézusnak, az emberiség megváltójának áldozatáról".

A Lepellel kapcsolatos legnagyobb probléma, annak megőrzése az elkövetkezendő évszázadokra. Az eddig használt módszert feltétlenül meg kell változtatni. Évszázadok óta a vásznat egy rudra feltekerve, fémládába zárva őrzik, ami növeli a Lepedőn látható ráncok számát. Azonkívül a többszöri mozgatás sem használ ennek a csaknem 2000 éves tárgynak.

Alan Adler professzor évek óta foglalkozik ezzel a témával és a legtekintélyesebb szakembernek tekinthető. Az 1993-as római kongresszuson kemény szavakkal hívta fel a figyelmet erre az óriási problémára. Szószerint a következőket mondotta: „az egész emberiség érdeke, hogy ükunokáink ükunokáinak az ükunokái is csodálatttal állhassanak meg ezelőtt a felbecsülhetetlen értékű tárgy előtt". Ezt nem egy katolikus hívő kutató mondta, hanem egy zsidó amerikai kémikus, a Western Connecticut (Danbury) állami egyetem tanára. ■

GYERMEKEKNEK

Hetente többször is láthatod, hogy a családból valaki – legtöbbször édesanyád – takarítani kezd. Bekapcsolja a porszívót, kezébe veszi a törlőrongyot,

kisúrolja a fürdőkádat, leviszi a szemetet... Munkájában te is segítheted, elsősorban azzal, hogy a takarításban segédkezel. A közös munka eredménye az lesz, hogy egy-két napra ragyog a lakás és mindenki jól érzi magát benne. Aztán minden kezdődik elölről.

Március első vasárnapján az evangélium is egy takarításról számol be. Jézus a jeruzsálemi templomban „árusokat talált, akik ökröt, juhot és galambot árultak, valamint pénzváltókat, akik ott ültek. Ekkor kötelekből ostort font, és kikergette mindnyájukat a templomból, ugyanígy a juhokat és az ökröket is, a pénzváltók pénzét pedig szétszórta. Az asztalokat felforgatta, a galambárusoknak pedig azt mondta: Vigyétek innét ezeket, ne tegyétek Atyám házát vásárcsarnokká!"

A zajos farsangi mulatságok óta már bizonyára többször hallottad a templomban, a hittanórákon és remélhetőleg szüleidtől is, hogy nagyböjt van, ami azt jelenti, hogy Húsvét ünnepére készülünk. Az idézett evangéliumi szakasz rámutat a tulajdonképpeni tennivalókra. Nekünk is „takarítanunk kell!"

Úgy, ahogy Jézus megtisztította a templomot mindattól, ami nem odavaló, úgy, ahogy édesanyád rendbeteszi a lakást, úgy kell nekünk is takarítanunk a lelkünkben. A húsvétra való készülődés során megtisztítjuk a hozzá nem illő gyengeségeinktől, bűneinktől, és ezáltal lehetőséget adunk Istennek, hogy kifejthesse tevékenységét bennünk, alakíthasson minket saját belátása szerint.

János atya

FIATALOKNAK

Élni akarok – élvezni ezt a földi életet... mondja a „mai" ember. Karrier, sok pénz, hosszú, lehetőleg fájdalom mentes élet. Ez a divat! S az „idők árjával" ellentétben ezt olvassuk ma, nagyböjt 5. vasárnapján Szent János evangéliumából: „bizony mondom nektek: ha a búzaszem nem hull a földbe, és nem hal el, egy maga marad, de ha elhal, sok termést hoz". Tehát, nem csak mindent magamnak akarni, hanem átengedni, másoknak is lehetőséget adni. Ezt jelentik Jézus szavai. „Meghalni" jelenti még: áldozatot hozni, valamit önként feladni... „Meghalni", ez a szó megrémít, legalábbis okot ad elrágódni rajta...

„Meghalni". Megvan mindenem, amit csak valaha is óhajtottam – ház, pénz, jó állás – és mégis megkérdezni: ez lenne az élet végső értelme? Vagy: nem történt meg velünk soha, hogy egyszer „az én számlámra" tettem, adtam, megengedtem valamit, s ez nagyon jól esett? Nem volt-e ez „halál", megsemmisülés, amely gyümölcsöt, százszoros termést hozott?

Jézus a búzaszem. Élete, halála, feltámadása bizonyíték arra, hogy „meghalni" jelenthet gazdagodást, jelentheti az élet győzelmét...

Aki Jézust követni akarja, annak búzaszemmé kell válnia. Azaz tudnia kell gyümölcsöző módon, áldozatot hozva, szolidaritást vállalva élni – a „saját számlájára" – másokért. A búzaszem hasonlata mellé egy keleti, talán exotikus példa: a bambusznád példája. A bambusz egy csodálatos kertben élt. Gazdája ápolta, öntözte. Növekedett, minden más növényt elhagyva bambán uralkodott a kert felett. Egy nap a gazda így szólt: Te bambusz, szükségem van rád, de ahhoz ki kell vágjalak. Tested belsejét kitisztítva földbe kell ássalak... Vízvezeték leszel. Életed tisztaságot hordozó, közvetítő, másoknak szolgáló gyümölcsöt hozó ...

Pál atya

FELFÜGGESZTETTÉK PAPSÁGÁTÓL A HÍRES IKONFESTŐT

Az orosz ortodox egyház felfüggesztette papságától Zinon Teodort, a leghíresebb ikonfestőt. Sajtójelentések szerint azzal vádolják, hogy túlságosan közel áll a katolikus egyházhoz. Zinon Teodort, aki egy ortodox monostor perjele, úgy szokás említeni, mint a múlt nagy ikonfestőinek legkitűnőbb mai örökösét. Odesszában született 1953-ban és 1976-ban szentelték pappá. Véleménye szerint az ikonfestő nagy hivatással rendelkezik, maga az ikon pedig összekötő kapocs a nyugati és a keleti művészeti hagyomány között. VR

FILMET FORGATNAK A PÁPA DRÁMÁJÁBÓL

Krakkóban megkezdték a pápa „Istenünk testvére" c. színművének filmforgatását. A rendező a lengyel Krzysztof Zanussi, a főszereplő pedig egy amerikai filmszinész, Scott Wilson. A film Adam Chmielowski lengyel festőművész élettörténetét eleveníti meg, aki részt vett az oroszok elleni 1863-as felkelésben, megsebesült és egyik lábát elvesztette. Művészi sikereinek tetőpontján szakított a festészettel és a hajléktalanok, kisemmizettek megsegítésének szentelte életét. A pápa fiatal krakkói káplán korában, 1949-ben írta színművét Chmielowskiról, azaz „Albert testvérről", akit 1989-ben a szentek sorába iktatott. Önéletrajzi írásában („Ajándék és titok") külön fejezetet szentel Szent Albertnek, aki elhatározó szerepet játszott abban, hogy Karol Volytila is eltávolodott művészi terveitől és a papi hivatás mellett kötelezte el magát. Tervek szerint a film bemutatójára a pápa idén júniusra előjegyzett lengyelországi látogatásakor kerül majd sor. MK.

Nem a mennyiség, hanem a minőség a szellemi erőnek sarkalata, s eszerint éppen nem azért forog veszélyben létünk, mert kevesen vagyunk, hanem mert súlyunk oly parányi.. **Széchenyi**

HEGEDűS LORÁNT, ref. püspök:

A MAGYARSÁG MEGMARADÁSÁNAK ESÉLYEI A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

A budapesti IV. Életvédő Konferencián 1995 március 25-én elhangzott szabadelőadás hangszalagról lejegyzett szövege, helyszűke miatt rövidítve.

Azt hiszem, a téma jelentőségének lebecsülése állandóan fenyeget bennünket egészen a végveszélyérzet nélküli önpusztítás rettenetéig. Nem restellem, hogy a nagy Einstein tanítványa vagyok, amikor azt mondja: „Inkább ismétlésekbe bocsátkozom a közérthetőség kedvéért", és egyetértek Bolzmannak, a nagy elméleti tudósnak a megállapításával: „Az eleganciát bízzuk a szabókra és cipészekre". Tehát ismétlem: a Kárpát-medencében megmaradó magyarság ügye elsősorban azért van végveszélyben, mert végveszélyérzet nélkül pusztítjuk önmagunkat...

A 40 éves totális diktatúra alatt az erkölcsképző szerveknek a megrothasztása oly mértékűvé vált, hogy az állandó, életért zengő himnuszok és abortuszcsökkenés, halál ellen szóló prédikációim ellenére a kicsi faluban, ahol mindenki mindent hall, a legmagátólértetődőbb volt, hogy azt mondják : „A Juci nincs itthon, mert kaparáson van". Legalább, ha nekem mondják és ilyen magától értetődőn mondják, akkor ez azt jelenti, ha már eddig meg nem ütöttem magam, akkor nagy baj nem történhet. De ha sem Isten, sem lelkész, sem ember, sem jövendő nem számít, azért bele kell harangozni a lelkiismeretekbe: a jövendő nemzedéket fogjuk feláldozni a magunk nem tudásának, végveszélyérzet nélküliségének és a közönbösségének az oltárán. Megmaradásunk esélye a Kárpát-medencében lélektani közvélemény szempontjából egyenlő a nullával. Ki kell modanom: vagy életre sokkolódunk, vagy mindenestül elpusztulunk! Aki nem született meg, nem születhet újjá! Az erdélyi területeken már nyiltan mondják az államuralmi nép tagjai a mi református egyházunk tagjainak, hogy csináljátok csak a székelyudvarhelyi kollégiumot magyar és külföldi segítséggel, építsétek a magyar református iskolákat, már alig van, nemsokára egyáltalán nem lesz magyar gyerek, mi fogjuk használni...

Fatornyos hazámban, a bukovinai székelytelepesektől lakott Hidason, temetem a Tamási Áron fajta népi zsenialitású, szálfa termetű gondnokomat, aki szívinfarktusban pusztult el. Három nap mulva Apátvarasdon a tiszteletre méltó cigányvajda halálhíre lepi el a falut. A temetésen, miután búcsúztatom a székely gondnokomat az egy drága feleségétől, az egyszem gyermekétől és rajongva szeretett unokájától, - búcsúztatom a cigányvajda testvéremet 19 gyermekétől, 53 unokájától és 21 dédunokájától. Mint Istennek méltalan bár, de elhívott szolgája jelentem, az ország nem azé, aki a legfényesebb kultúrát építi rajta, nem azé, aki a legmegindítóbban énekli könnyes szemmel a Himnuszt; az ország azé, aki tele szüli. És pedig, kijelentem, nem csak emberi, nemcsak nemzetközi, isteni jogon is azé az ország, aki tele szüli. „Vagy lesz új értelme a magyar igéknek, vagy marad semmiben a bús magyar élet" (Ady). Van-e megmaradási esélye népünknek, ha az anyaországban, a központban mi pusztítjuk szakavatottan, veszélyérzet nélkül, rettentő sebességgel saját magunkat? Igen, ha életre sokkolódunk, ha jézusi igét mondhat az igehirdető, mint mondott teremtő igét (Arany János költeményében) egy Széchenyi: „A nemzet él, a nemzet összeretten, átfut szívén a nemlét iszonya; szól újra és ím lélek ül a szemben; rózsát az arcra élet színe fest; harmadszor is szól s büszke gerjelemben munkálni, hatni, küzdni vágy a test"...

Vagy életigének engedelmeskedünk, vagy a halál-ellenigét önműködően sajátmagunkon teljesülni engedjük. Nincs más alternatíva! Aki nem dönt az élet mellett, ledöntik; csak aki dönt, az lesz dönthetetlen. De ha döntött az egyén, ezt tovább is kell hirdetni, különben ha ennek a legjobb bornak sem lesz cégére, mindenki a semlegességnek, a depresszsiónak, a teljes elárvulásnak és tehetetlenségnek a lőréjét fogja inni és itat másokkal. Márpedig a lét-nemlét-kérdés ügyét nem fogják harsogni a tömegkommunikációs eszközök, az újságok minimuma fog róla hírt hozni.

Közvéleményformálás akkor lesz belőle, ha mint hajdan hegytetőről hegytetőre, házról házra, szemtől-szembe, lélektől lélekig ment a híradás, úgy megy tovább most is lélektől lélekig, személytől személyig, családtól családig, ismerőstől ismerősig, iskolától iskoláig, míg mindenki meg nem hallja... Hirdetnünk kell úgy, hogy két tekintet összevillan, két lélek kigyúl, a futótűz elterjed a magyar társadalom leghitelesebb, legegyszerűbb és legnagyszerűbb rétegeiben: Magyarok vagy szaporodtok, vagy elpusztultok!...

Sokan kérik tőlem, mondjam el nékik is a népünk vészterhes fogyásáról szóló igehirdetéseimet, mert már Királyhágómellék is fogy, Székelyföld is fogy, Vajdaság, Horvátország menekül. Persze vannak, akik visszamennek s egy helyen, ahol a legszegényebbek, nem fogynak, ez Kárpátalja. 80 százalék a munkanélküliség. Csak egyetlen fordulat lehetséges a magyarság megmaradásának esélyeiért az, ha a vészes önpusztítás tehetetlenségét felváltja az élniakarás csodája és mindenki harsonává válik, igehirdetővé lesz és mindenki mindent az életért ad. Amikor pedig meghallod a szót, „rendületlenül", midőn fölzengi milliárd ajak és a millió szív egy dalon hevül, – legelőször nem azt kell mondani, hogy új gazdaságpolitikát, – bár nélkülözhetetlen – hanem új népesedéspolitikát, új kultúrpolitikát s abból lesz új gazdaságpolitika is. A három együvé válik, mint az imádságra összekulcsolt kéz ujjai, idegen szóval perihonézisben, egymást átható valóságban. De jaj, ha a magyar népet mégegyszer megejti egy olyan gazdaságpolitika, amelyben a népesedéspolitika nem jelenik meg, egy olyan kultúrpolitika, amelynek lényege nem az élet mindenekfelettisége és abszolút életpárti Isten akaratának a betöltése, hanem az a flanc, amelynek nyomán valaki azt mondta: én azért szavazok megint a régi rendszer embereire, mert Krétára akartam menni, de kevesbedett a fizetésem és csak hat év múlva tudtam oda eljutni" Ez az, aki megy Görögbe, megy Olaszba, megy Franciába, megy Spanyolba – az országot már nem teszi hozzá, mert az nem előkelő – és akkor a gyermek nem kell, mert akkor – tetszik tudni – ilyen életet nem tudok élni...

Hadd mondjam közéleti felelősség szintjén, mégiscsak szörnyű, hogy az elmúlt négy esztendőben is ennek az új népesedéspolitikának nem hallatszottak el a jelszavai, a döntő indítékai és nem történtek meg a döntő intézkedései. Amikor megkérdeztem illetékeseket, azt felelték, olyan erkölcsi nihil van a népben, hogy ha az élet születéséért, megújulásáért és a népességpolitika átrendezéséért síkraszállnánk, mindenki ellenünk szavazna... És ha még tízszer alacsonyabb lesz az életszínvonal, akkor is szülni kell és születni kell. Az én négy gyermekem úgy született, hogy én először egy pincében laktam, amely 165 cm volt, én 181, tehát felállni sem tudtam, csak letérdelni, de az ég nyitva volt felettem. Utána egy raktárba kerültem, ami piszkos és szennyes volt és klozettre nyílt, aztán egy tsz-házban, ahol a kocsis felesége, a lánya, a veje, két unokája lakott és nekem egy gyerekdíványom volt, amelynek a végébe három széket tettek s így ki tudtam nyújtózni. Ott látogatott az a kislány és kérte meg a kezemet. Négy év alatt megszületett négy gyermekünk és most azt mondják: édesapa nektek legalább 16, de ha Isten segít, legalább 20 unokátok lesz. Hát kérem, ez a magyarság megmaradásának esélye. Ha a közgondolkodás így megváltozik, ha új népesedéspolitikáért száll síkra, akkor remélhetjük, hogy európai kontextusban megmaradásunk esélyei lehetővé válnak a Kárpát- medencében, de csak ezután. A NÁTO-ba való belépésünk, hiszem, hogy európai, egyetemes, globális érdek, amely most már senkit nem fenyeget, de nem enged helyi konfliktusokat Európa szivébe átterjedni. Ha pedig kitör az európaiság kozmikus egyensúlyt adó békés lehetősége, akkor senki sem szólhat diktatórikusan az élet, az emberség ellen, amely egyben, családban, népben, nemzetben, európaiságban, kozmoszban gondolkodik, csak addig meg kell maradni, a halálirány helyett az életirányt felvenni, csak addig a forradalmak forradalmát, a hitet kell magas, örökkévaló csúcsra helyezni és a halálfájdalom, a hungaropesszimizmus végső depressziója helyett, a keresztény kultúra csúcsán az örökkévaló örömöt, mint életörömet kell megvalósítani. ■

ZÁSZLÓ

Csak bot és vászon,
de nem bot és vászon,
hanem zászló.

Mindig beszél,
Mindig lobog.
Mindig lázas.
Mindig önkivületben van
az utca fölött,
föllengő magasan
egész az égben
s hirdet valamit
rajongva.
Ha már megszokták és
rá se figyelnek
ha alszanak is,
éjjel és nappal,
úgy hogy egészen lesoványodott,
s áll, mint egy vézna,
apostoli szónok
a háztető ormán,
egyedül,
birkózva a csenddel és a viharral,
haszontalanul és egyre
fönségesebben,
lobog,
beszél.

Lelkem, te is, te is -
ne bot és vászon -
légy zászló.

Kosztolányi Dezső (1885-1936)

Párizsi levél

Tőlünk 18 km.-re a Párizst Észak-Franciaországgal összekötő RN 1 számú főút mellett, egy 25 méter magas vasszerkezeten, látható „Notre Dame de France" szobra. Szűz Mária vállán tartja a gyermek Jézust, aki a béke jeleként olajágat tart kezében magasra emelve. A szobor Roger de VILLIERS alkotása, az 1937-es párizsi világkiállításra készült és mint a béke királynője a pápai pavillont ékesítette. Annak idején Párizs érsekének az volt az elképzelése, hogy a Montmartre-i Sacre-Coeur-höz hasonlóan a Mi Asszonyunk szobrának méltó helyet találjon és így Jézus Szíve tiszteletét máriatisztelettel egészítse ki. Végleges döntés helyett jött a háború, a német megszállás és Franciaország Mi Asszonyának nyoma veszett. A 7 méter magas rézlemezből készült Szűz Mária szobor 50 évig feledésbe merült, míg, egy „véletlen folytán" Amiens városának egyik raktárában rábukkantak. 1988 október 15-én 52 ezer máriatisztelő jelenlétében állították fel az említett helyen.

Ugyanebben az évben Párizs Európanegyedében lévő Szent András plébániatemplom oldalhajójában helyezték el az Egyház első „Notre Dame de toute l'Europe" vagyis Egész Európa Mi Aszonyának szobrát. Itt szentelték meg ez év január 26-án azt a húsz üveglapot, amely egy-egy európai nyelven – köztük magyarul – hirdeti Ave Maria imánkat.

E felújuló máriatisztelet leglátványosabb eseménye a közép-franciaországi Notre Dame de Puy 1995 szeptember 8-i Kisboldogasszony zarándoklata volt. Innen minden francia megye legnevezetesebb mária-kegyhely szobrának másolatát 108 speciális utánfutóra helyezve, mely egyben oltárul is szolgál, országjárásra indították azzal a szilárd elhatározással, hogy mozgalmukat egész Európára kiterjesszék. Ez utóbbi kezdeményezésért nem minden püspök lelkesedik, noha a buzgó szervezők egyházhűségéhez nem fér kétség. Céljuk máriás lelkülettel elindulni 2000 felé, hisz Notre Dame de France Európa és az egész Világ Édesanyja.

Molnár Ottó

A „PAPI SORSOK" HARMADIK KÖTETE

Januárban jelent meg Budapesten Hetényi Varga Károly „Papi sorsok a horogkereszt és a vörös csillag árnyékában" című munkájának harmadik kötete. A szerző újságírók kérdéseire válaszolva elmondta, hogy a legtöbb sokat szenvedett országban pontos adatok állnak a kutatók rendelkezésére. Kiderül ezekből: az elmúlt félszázadban az értelmiségi rétegekből az egyháziak szenvedtek legtöbb üldözést. Egyedül náci-Németországban nyolcezer világi pap, férfi és női szerzetest állítottak bíróság elé és száznál több halálos ítélet született. A dachaui haláltáborban 2785 papi fogoly adatait rögzítették s közülük több mint ezren már nem érték meg a tábor felszabadítását. Sajnos, a vörös csillag árnyékában elkövetett gaztettekről nincsenek ilyen pontos adatok, de bizonyos, hogy a Szovjetunióban és csatlós országaiban egyházi emberek tízezrei pusztultak el. Magyarországon legalább kétezer papot, szerzetest ítéltek börtönbüntetésre, hurcoltak internálótáborokba. Óvatos becslések szerint a lágerekben elpusztult és kivégzettek száma meghaladja a kétszázat. MK

A nyelv kimondhatatlan drága kincs, mert magában rejti a nemzeti fennmaradásnak zálogát. **Széchenyi**

Stílvirágok – gyomnövények

– „A KDNP *esetében* is bizonytalanság uralkodik". Nem az „esetében", de a Pártban uralkodik. Idevág ez is: „...diplomát csak munkatársképzés *esetén* tudunk adni".

– „*problémás kérdés*" = vitás, vitatott, nehéz, fogas kérdés is lehetne.

– „Az eseményeket *naprakészen* követik". Magyarul: naponta, napról-napra.

– „Az intézet működését a püspöki kar támogatja, de a nagyobbik részt (név) pályázza össze". Eddig ugyanis az intézet önfinanszírozó volt. Aztán: „A plébánosok teljes szívvel *fölvállalták* ezen alkalmat". Később: „Országosan is *gazdálnunk kell* e szolgálatot". Kommentár nélkül.

– *a felhozott példák.* Honnan?

– A jelenségek *felfigyeltetőek.* Nem mindig erény a tömörség! Inkább így mondanám: figyelmet érdemlők, – érdemelnek.

– Egy Erzsébet királynéról / Sissi / mostanában megjelent könyv egyik fejezetcíme: „Szex, vívás, *pisztolyászat*". Már csúnyára gondoltam, (ilyen szókörnyezetben!), de persze csak pisztolylövészetről van szó. Pisztollyal való célbalövésről, bánni tudásról, ilyesmiről. De a szerző (egyébként író, műfordító, irodalomtörténész) makacsul egyre csak *pisztolyázik.* Neki így tetszik. Ízlés dolga.

– „Ilyen volt a fiatal Kölcsey kritikája Berzsenyi *költeményei felett* (!!) 1817-ben"

– „...talán a következő generációval már el lehet sajátíttatni a *civilizált tulajdonlás* normáit". „(Nem ér a nevem!)"

– „A kormány hónapok *kutakodásával* sem tudott terhelő adatokat gyűjteni". Értem, persze. Csakhát...

– „A társadalom érdekviszonyait jólrosszul *leképező intézmények*". Ugyanígy: „A hazai belpolitika elég pontosan *leképezi a vázolt erővonalakat*". (ti. bemutatja, megmutatja, feltünteti, felrajzolja stb.)

– Egy filmkritikából: „A színésznő figuráinak *valóságosságával* győzött meg". Rossz mondat, félreérthető; ugyanis nem a színésznő figuráiról van szó, hanem az *általa játszott figurákról.* Csak a határozott névelőt kellett volna kitenni a megfelelő helyre. Különben „valódiságával", élethű alakításával jeleskedett. A *ságos-séges* képzőkről már néhány kiló borsót falra hánytam!

– A mult életformája *folytathatatlanná* vált". Erről a „-tathatatlan" -ságról jut eszembe: az utóbbi két-három hónapban sokan, itt és otthon is idézték Arany János „Magányban" c. költeményét. Érdekes módon mindenki és mindenütt rosszul! Nézzük csak: a vers 2. sorában a „*megmérhetlen* (idő) helyett „megmér*hetetlen*"-t írtak; az utolsó strófában az „előre duzzad *feltarthatlanul*"-t kijavították (!?) feltar*thatatlanul*"-ra. Igy persze a gyönyörű verssor ritmusa is kibicsaklott! Arany János pedig forog a sírjában.

(- sijó -)

A PÁLOSOK ÉS AZ ENGESZTELÉS SZENTÉLYE

Magyarországon ezidőszerint 21 férfi szerzetesrend működik, de közülük *csupán a Pálos-rend magyar eredetű.* Alapítója az előkelő nemesi családból származó *Özséb esztergomi kanonok,* aki 1250 körül a Szent Keresztről elnevezett kolostorban összegyűjti a pilisi hegyekben élő s a tatárvészt túlélt remetéket és saját maguk kezemunkájával építik meg első hajlékukat. Igy alakult meg *Remete Szent Pál* magyar rendje, a pálosrend és lett *Pilisszentkereszt* „a fehér barátok" bölcsője. A rend elismertetése ügyében Özséb maga ment Rómába, ahol Aquinói Tamás, az „angyali doktor" pártfogására IV. Orbán pápa jóváhagyta a rendet. A csakhamar virágzásnak indult rendnek a középkor végén egyedül *Magyarországon 170 kolostora volt.* Nagy Lajos királyunk kivált pártolta őket, úgyszólván halálos ágyáról tett intézkedésével indította útba Márianosztráról azt a 16 magyar pálost, akik megalapították a világhírű Jazna Gora-i kolostort. Egyes feltevések szerint a „Fekete Madonnát" is ők vitték magukkal, ennek legfőbb bizonyitékai lennének a Madonna kék palástján a heraldikusan stilizált Anjou-liliomok.

A kezdetben *kontemplatív* rend később a lelkipásztorkodás és oktatás terén is jelentős eredményeket tudott felmutatni. Pálosok közé tartozott többek közt Fráter György bíboros, Erdély nagy politikusa, Esterházy Imre, ő koronázta királlyá Mária Teréziát, vagy irodalmunk jeles költői közül Ányos Pál, Verseghy Ferenc és Virág Benedek. II. József császár 1796-ban más rendekhez hasonlóan őket is feloszlatta és csak 1934-ben tudtak megtelepedni ismét Magyarországon. Nem sokáig! A kommunista hatalom alatt 1950-ben újra illegalitásba kényszerültek, és csak 1989-ben kezdhették meg működésüket. Ujjászervezésük, mint a többi rendé, nehezen indult. Kiesett negyven év az emberrek tudatából és ahogy *páter Imre Csanád, a sziklatemplom kápolnaigazgatója* mondja, – azt sem tudják, mi a szerzetesség. Igaz, elég sokan érdeklődnek, de kérdéseik időkint egészen gyermekesek. Vannak, akik szívesen lennének szerzetesek, ha megházasodhatnának; mások azért kérdezték, hogy ha belépnének a redbe, járhatnának-e színházba, moziba? Most összesen 15-en vannak, hárman plébánosként szolgálnak, de van hat noviciusuk és három jelöltjük. Négy rendház működik: Pécsett az anyaház, ezenkívül Márianosztra, Pálosszentkút és a sziklatemplomi. Nem érdektelen ez utóbbi létrejötte sem. Lourdes volt a példa, s minthogy oda alig lehetett eljutni, határozták el itthon egy hasonló *barlang-szentély építését.* Zichy Gyula kalocsai érsek agyában fogant meg az ötlet: a Gellért hegyi barlang, amely addig hajléktalanok menhelyéül szolgált – alkalmas lenne erre. Tehát építési engedélyt kértek a városról. A megvalósítás egyetlen szavazaton múlt. Ugyanis a tanácstagok oda éjszakai mulatóhelyet akartak építeni szemben a Gellért Szállóval. Végül mégiscsak kiépülhetett a barlangkápolna. A szentély a barlangban volt, a hívek az előtte való téren álltak.

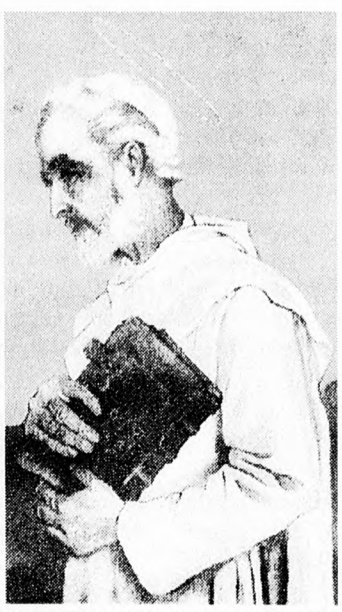

ESZTERGOMI BOLDOG ÖZSÉB
Feszty Masa festménye

A „Magyar Kurir" munkatársának arra a kérdésére, hogy mi lehet ma a Pálosrend feladata Magyarországon? – páter Imre atya kifejtette: „Mindenképpen részt kell vennünk a lelkipásztorkodásban, hiszen az egyháznak ma erre nagy szüksége van, de azért a szemlélődést sem mellőzzük. Jelenleg azonban a legfontosabb: *állandó engesztelés a magyar nép bűneiért.* Ez átfogó, gyönyörű feladat, itt a Sziklatemplomban, ez a fő tevékenykedésünk. Minden hónap 13-án tartunk *engesztelő napot,* ilyenkor az ország minden részéből jönnek ide emberek és zsúfoltságig megtelik a templom. Ez 300 embert jelent". A továbbiakban arról beszélt, milyen súlyos nemzeti bűnünk az abortusz, a válások magas száma, az alkoholizmus és a káromkodás. „Nincs még ilyen csúnyaszájú nép a világon, amely öncélúan és annyit káromkodna, mint a magyar, – mondotta. Mindenhol káromkodunk, buszon, villamoson, munkahelyen, az otthonunkban, és e tekintetben szinte semmi különbség nincs öreg és fiatal, férfi és nő között. Sajnos, egyre jobban terjed a különféle drógok fogyasztása is. A betöréseket, rablásokat, gyilkosságokat nem is említi, mert mint mondja: az ilyen jellegű bűncselekmények számának emelkedése világjelenség. Páter Imre hisz abban, hogy az engesztelődés által javíthatunk ezen az elkeserítő helyzeten. Bűneink jóvátételéért egy mozgalom is szerveződött Magyarországon, a lelki adoptálás. Önként vállalkozó személyek fogadalmat tesznek és kilenc hónapon keresztül – amig az édesanya a gyermekét hordozza – mindennap imádkoznak a megfogant, veszélyeztetett életekért, akiket szüleik el akarnak pusztítani, abban bízva, hogy ezt nem fogják megtenni, hanem vállalják a gyermeket és szeretetben felnevelik.

A sziklatemplom különlegességéhez tartozik, hogy ott nincsenek keresztelők, esküvők, nincs temetés, csak „igehirdetés" van, gyóntatás, lelki tanácsadás, beszélgetés. Ez ott mindennapos program, kivéve a hétvégeket és ünnepnapokat, amikor sűrített miserend van.

Imre atya úgy tapasztalja, hogy az emberek hazánkban nem különösebben vallásosak. A rendszerváltás utáni időkben volt ugyan némi fellendülés, de ez is csak szalmalángnak bizonyult s azóta a többséget ugyanúgy nem érdekli a vallás, mint korábban. „A liberalizmus korát éljük – folytatja – s a vallásosság háttérbe szorult. Tombol az erkölcsi szabadosság – és nem a szabadság – amely minden téren megmutatkozik: a túlzott anyagiasságban, a korrupcióban, a bűnözés, az alkoholizmus terjedésében. Amerre nézünk, erkölcstelenség, gátlástalanság, a társadalom szétesőben van, nincsenek szilárd erkölcsi értékek, amelyek összetartanák. Pedig bizonyos, hogy az emberekben, kiábrándulva a nyomasztó valóságból, *van igény a lelki megújulásra.* Érzékelhető, hogy a fiatalok is keresik a válságból kifelé vezető utakat, éppen ezért csapódnak különféle szektákhoz is, mert vágyódnak valami után, ami lelkileg is kielégíti őket. Ezért kell az egyháznak olyan közösségeket létrehozni, amelyek vonzóak az ifjúság számára. Vannak is már ilyen közösségek. Az oly sokat emlegetett újraevangelizáció nemcsak nálunk, hanem egész Európában elsőrendű probléma, hiszen *a mi földrészünk pogány lett,* tehát az újraevangelizációra szükség van. A megfáradt és csalódott emberek számára is vigasztaló lehet, hogy van hová fordulniok. Krisztus az örök érték, az egyetlen sziklaszilárd pont a hamis ideálokat oly gyakran felmutató világban.

(A „Magyar Kurir" nyomán)

Madridi levél
FATIMA FÖLDJÉN

Bár Madridban kelt ez a levél, Portugáliáról szól, mely itt fekszik mellettünk, bár mintha hátat fordítana egyetlen szomszédjának. Mindkét ország felfedező és hittérítő világhatalom volt; A Műveltség Könyvtára egyik kötetének régi rajzán VI. Sándor pápa kettévágja a földgömböt, fele a spanyolok-é, fele a portugáloké. Ennek emlékeként viselte a madridi püspök a nyugat-indiai, a liszszaboni érsek a kelet-indiai pátriárka címét. De nem csak ezzel büszkélkedhettek a portugálok, hiszen ott látott napvilágot Páduai Szent Antal és Istenes Szent János is.

Az egyházban ma is nagy befolyást gyakorol és egy hetilap szerint, ha egy püspök valamiért felemeli szavát, a hatalom gyakorlói újra meggondolják a dolgot. Persze mindennek megvannak a határai. Az Utolsó Vacsora TV-paródiájának sugárzását megakadályozni nem tudták, hanem csak azt, hogy ne a nagyhéten történjék.

Egyházi vezetés alatt áll egy TV-adó, 47 rádióállomás, 254 újság és 32 kiadó. Jelentős a szerepük az oktatásban, betegápolásban, öregek és fogyatékosak gondozásában s 24 „Élet és család" tanácsadót tartanak fent.

Bíztató a papnövendékek magas száma: a 10 millió lelket számláló országban 1200. (A 39 millió Spanyolországban csak 1900.) A 3400 papból álló klérus azonban egyelőre még öregszik és túlterhelt. A vasárnap kellene, hogy a plébános életében a legboldogabb nap legyen, - mondta egy püspök, - de nem így van. Félnek tőle, mert több egymástól távoli helyet kell ellátniok. S hozzá tette: az ezer nehézséggel küzdő papok nem fordítanak elég időt az imádságra; még nem jöttek rá, hogy jó beruházás.

Mindennek látára a közelmúltban több javeslatot tettek. Bízzanak a világiakra minden olyan munkát, amit elláthatnak és minden hetedik évben küldjék a papokat egy éves szabadságra. Akadt olyan is, mely házas emberek felszentelését javasolta, ha gyermekeiket már felnevelték.

Egy rosszmájú megállapítás szerint Portugália legjobban működő vállalata - Fatima. Állítólag újabban mohamedánok is érdeklődtek iránta s fel kellett őket világosítani, hogy a próféta lányához semmi köze. Onnan megy útjára negyedévenként A fatimai látnokok, a Kondor Lajos szerkesztette lapocska. Legutóbb arról is tájékoztatott, hogy a látnok Marto Ferenc és Jácinta háza a kegyhely tulajdonába ment át és látogatható lesz, s hogy júliusban együtt emlékeznek meg a győri, székesegyházi Nagyboldogasszony 300. és a Fatimai jelenések 80. évfordulójáról.

Portugáliában különben nem sok a magyar nyom. Egy mondaszerű hagyományt azonban megemlíthetek. Szerinte a XI. századi Henrik, Portugália grófja, egy magyar király második fia volt. Ez olvasható a Braga-i székesegyház XVI. századi síremlékén is.

RÓNAI ZOLTÁN

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

ANGLIA

Az, örök hazaba költöztek: özv. MARÓTI Ferencné, született Jernei Mária Magdolna, volt Bromley-i lakos, Szegeden, 1995 november 19-én, 87 éves korában; FERENC Gyula, Oxford, 1996 április 15-én; CRORKEN Damian-né, született Jusztin Katalin, Croydon, 1996 augusztus 3-án, 49 éves korában. HOMOK József, London, 1996. november 4-én, 74 éves korában; NERUDA Frigyesné, szül. Rauch Edith, Bracknell, 1996 november 18-án, 87 éves korában. KISS Ferenc, South Croydon-ban, 1996 november 23-án 70 éves; özv. BERENTÉS Margit, London, 1996 November 29-én, 96 éves; SZAJER Sándor, Readin-ben, 1996 november 30-án, 79 éves; HEGEDÜS Lászlóné, született Kramlik Albina, Bedford, 1996 december 17-én, 69 éves korában. FISHLI Györgyné, született Antos Mária, Luton, 1996 december 20-án, 64 éves korában. ESZTERGOMI Lajos, Radlett, 1996 december 29-én, 82 éves; dr. LÉKAI Ányos Imre, London-ban, 1997 január 1-én, 76 éves korában.

Imádkozzunk kedves halottainkért és gyászoló hozzátartozóikért.

NÉMETORSZÁG

AACHEN-i megye: Halottunk: Mönchengladbach-Rheydt-ben elhunyt egyházközségünk legidősebb tagja KREUZ Ferdinánd-né, született Bárány Stefánia 94 éves korában. A gladbachi magyarok grand dámája még 1942-ben kezdte megszervezni az egyházközséget, amikor aztán páter Lucius OFM. személyében papot is szerzett. Gyermekeit, így pld. Prof.dr.Kreuz Henrik urat, de unokáit (öten vannak) és dédunokáit (hatot) mind megtanította magyarul. A mintás életű magyar hölgy a Gladbach-rheydt-i magyarok emlékében eltörölhetetlen marad.

AUGSBURG: Házasság: Katai András és Nagy Jolánka házasságot kötöttek Ansbachban 1996 november 16-án. Áldást és boldog házaséletet kívánunk nekik.

BERLIN: Halottunk: A berlini anglikán egyházközség (St. Georg Chapel) lelkésze, John TURNER, 42 éves korában tragikus körülmények között elhunyt. Lelkipásztori munkája közben érte a szerencsétlenség karácsony másnapján. Egy ókatolikus kolostort ment meglátogatni, amikor egy gyorsan száguldó autó elütötte. Sérüléseibe másnap belehalt. John Turner a skóciai Glasgow-ból származott és csupán néhány éve volt nálunk Berlinben. Különösen mély hitével kitűnt minden kollégája közül. Január 16-án kísértük egy Requiem után utolsó útjára. R.I.P.

ESSEN: *Az Essen-i magyarok lelkipásztora, Dr. Major Márk atya január 20-án gyermeki kötelességének tett nagy örömmel eleget: ezen a napon ünnepelte szeretett édesanyja – özv. Major Jánosné, született Handrik Ágnes – 100-ik születésnapját, Zalaegerszegen.*

Dr. Gyimesi Endre polgármester a feleségével együtt jött köszönteni Ágnes nénit. A virágcsokor sem hiányzott, Gönz Árpád köztársasági elnök köszöntő sorai sem. Eljött Ágnes néni két leánygyermeke is – Márk atya nővérei – Stefánia, aki évekig tanítónő volt és most apáca, a pálos rend tagja. Erzsébet pedig háziaszony, ő főzött a népes vendégseregnek.

Szerkesztőségünk is szívből gratulál Ágnes néninek.

MÜNCHEN: Keresztelés: Kerekes Friderike, K. Csaba László és Olga kislánya 1997 Január 12-én a Damenstift templomban.

Halottunk: Meghalt özv. **PETHŐ Jánosné** született Ertl Lívia, festőnő, a volt Nemzeti Szalon kiállító és Lévai József Egyesület állandó tagja. Hamvait Magyarországon helyezik örök nyugalomra.

MÜNSTER-HANDORF: Halottunk: 58 éves korában elhunyt KOVÁCS Ilona, 1997 január 19-én a bielefeldi misén emlékeztünk rá, imádkozzunk érte.

STUTTGÁRT: A szent keresztségben részesültek: HALLER Julia Lisa, H. Alfred és Gnandt Anna kislánya 1996 november 9-én Balingenben; SILIMON Diana Andrea, S. Imre és Gábor Gabriella kislánya 1996 december 26-án Schwäbisch-Gmünd-ben. Isten éltesse az újszülötteket szülei és mindnyájuk örömére.

Temetés: POPESCU Mihai, 1996 november 26-án 38 éves korában elhunyt. Temetése Heilbronn-Sontheim-ban volt 1996 november 29-én. BALÁZS Zsigmond, 1996 November 28-án 69 éves korában hunyt el. 1997 Szeptember 7-én temették Salgótarjánban. CZUMBIL Margareta 1997 január 2-án 75 éves korában elhunyt. Temetése 1997 Január 10- volt Stuttgártban.

Az örök világosság fényeskedjék nekik!

SVÁJC

Margitkának bucsúzóul

...Hálát adunk Istennek, hogy a mién, voltál és most is a mienk vagy, mert mind a jó Istenben élünk és aki az Úrhoz költözött, megmarad nekünk... (Szent Jeromos). Ismét megrövidült kis közösségünk egy áhitatos lélek: Margitkával. Hoszú éveken keresztül, amíg egészsége engedte, a közösségel együtt imádkozott, utána pedig a Szűzanya szobra előtt szerdánként morzsolgattuk együtt a Szentolvasót. Nem fájhattak soha annyira csontjai, hogy akár csak egy szerdát is kihagyott volna. Mindig azt mondta: „amig az Úr engedi, eljövök". Éveken keresztül együtt látogattuk a beteg és öreg híveket, amíg nem esett nagyon nehezére a járás, mindig mosolyogva, derűsen. Égi ajándék és kegyelemként Szent Antal és védőszentje, Szent Margit ünnepét már ott fönt együtt tölthette velük, mert január 17-én költözött Isten örömébe.- Továbbra is eljárván, szerdánként a Szűzanyanya szobrához fohászkodni, rózsfüzérezni, de tudom nem egyedül, mert Margitka mellettünk van, mint azelőtt, csak ő már ott fönt, mi még itt lent esdeklünk.

P. Cserháti Kálmán Ferenc OFM (Bern)

Szent Adalbert Millennium

Az ő emlékének áldozunk, aki 997 április 23-án nyerte el a vértanú koronát, az akkor még pogány poroszok által. Ez is egy millennium. Mi magyarok megkülönböztető tisztelettel vagyunk iránta, minek főtanúsága,

SZENT ADALBERT

hogy az esztergomi bazilika patronusa, illetve Szűz Máriával osztoznak e tiszteletben. Itt, Aachenban is külön tiszteletnek örvend személye, kultuszának magyar vonatkozása itt is megvan. Az AACHENI MAGYAR KÁPOLNA, beépítve a katedrálisba, őrzi egyetlen szobrát a városban.

Adalbert többször járt hazánkban, intenzív kapcsolata volt Szent István királyunkkal, és így az egész magyar udvarral. Legmegkapóbb ábrázolása Benczúr Gyulától származik, amely a „Vajk megkeresztelése" népszerű képén tárul elénk. Ott láthatjuk őt, de III. Ottót, keresztapját is barokk jelmezben „- a kései festő képzeletében." L á s z l ó Gyulával szólva tudjuk, hogy a képen egy négyzetcentiméternyi sem felel meg a valóságnak, de az egész jelenet mégis igaz.

„Hangos töprengéseim" Uhlirz Matild „ Die Taufe Stephans von Ungarn ..." Szent István megkeresztelése c. tanulmánya felett („Jahrbücher des Deutschen Reiches unter Otto III." /A német birodalom évkönyve III. Ottó idejében) meglepő, új eredményt mutat fel. Nézete szerint Istvánt kétszer keresztelték meg: először ariánus ritus szerint magyar földön, majd másodszor Kölnben 996 karácsonyán Szent Adalbert által, ahol keresztapja III. Ottó császár tartózkodott. Ismét László Gyulát idézve: „Egyelőre úgy látom, hogy inkább tömörödnek a tények a „kettős keresztelés körül" (kiemelés tőlem) semmint lazulnának". Mindezt leírtam a „A Szent Korona titka" című könyvemben. Tehát van mit ünnepelnünk magyaroknak, cseheknek, németeknek otthon és itt Kölnben-Aachenben is.

SZIGETI ISTVÁN (Aachen)

Bodnár Gábor Halálára

Megrendülten, de Isten akaratában megnyugodva közöljük cserkészeinkkel, a külföldi és otthoni magyarsággal, hogy Bodnár Gábor – Szövetségünk megálmodója, 12 „Hontalan Sas" lelkes részvételével megindítója, majd 4 világrész 15 országában 82 csapatra felnőtt mozgalom áldozatos és önzetlen vezetőinek közös munkájával megvalósítója – és félévszázad minden egyes napján át gondos élenjáró vezetője – 1996. december 22-én, prosztata rákbetegségben, hosszas szenvedés után, Garfield-i otthonában, családja körében elhunyt.

Bodnár Gábor életműve – a külföldi magyar cserkészet – mindenütt észlelhető a nyugati magyarság szórvány-központjaiban. Életét annak szentelte, hogy a történelmi sorscsapások következetében Nyugatra szakadt magyarság leszármazottainak jelentékeny része megtartsa őseinek anyanyelvét, kultúráját és a magyar cserkészet humanista, keresztény és magyar szellemiségében nevelődve, magyarságát lelkében és tetteiben megőrizve – legyen hű és hasznos polgára befogadó hazájának. Bodnár Gábor egyénisége az évtizedek folyamán legendaszerűvé vált a cserkészetben. Ő azon vezetők közé tartozott, aki nem a hatásköre befolyása alatt cselekedett, hanem – rangjáról, címeitől függetlenül – őmaga teremtette meg hatáskörét, hogy megvalósíthassa álmát: a magyar cserkészet hagyományainak és Teleki Pál gróf nemzeti szellemű cserkészreformjának átmentését a magyar nemzet jövője számára. Munkájának eredményét bizonyítja, hogy megközelíti az ötvenezret azoknak a nyugati magyaroknak a száma, akik ma is hűséges magyar cserkészek.

1920. szeptember 9-én született Miskolcon. Középiskoláit ott végezte, és katolikus létére büszke volt arra, hogy tanulmányait az 1560-ban alapított Lévay József református főgimnáziumban kezdte. Érettségi után a Ludovika Honvédakadémián szerezte meg a szervezéshez szükséges ismereteket, mely született szervezőképességének határozott keretet adott. 1935-től kezdve cserkészkedett. Hárshegyen nyert cserkésztiszti kiképzést, 19 éves korában elérte a legmagasabb cserkészvezetői rangot, és 1942-től tagja az Országos Cserkész Nagytanácsnak. A vesztett háború után katonai alakulatával Németországba került. A magyar határon, hazájától búcsúzva megfogadta, hogy amíg él, a magyarságot fogja szolgálni minden erővel. Életpályája nyitott könyv és a bizonyság, hogy fogadalmát megtartotta.

A németországi Pfarrkirchen-ben 1947-ben bekapcsolódott az akkor – menekülttáborokban – bontakozó magyar cserkészet munkájába és haláláig annak célkitűzéseit szolgálta, fejlesztette és irányította. 1950-ben elvégezte a legmagasabb fokú nemzetközi cserkészkiképzést és elnyerte a Gillwell Wood Badge-t. Az otthon betiltott cserkészmozgalom örökébe lépett külföldi Magyar Cserkészszövetség vezetőtisztje 1947-től, ügyvezető elnök 1961-től, végül főtitkár 1993-tól 1996-ig. De önkéntes nyugalombavonulása után is szívén viselte a magyar cserkészek gondját halála órájáig. Három könyv szerzője, (A magyarországi cserkészet története, Néprajzi vázlatok, Scouting in Hungary), munkatársaival öt cserkészpedagógiai könyv szerkesztője, számtalan újságcikk írója, szerkesztője volt a külföldi Magyar Cserkésznek és a Vezetők Lapjának. Bölcs tervszerűséggel irányított munkája révén a cserkészet számos intézménnyel gazdagodott (cserkészházak, cserkészparkok, vezetőképző keret, nevelő táborok, iskolatáborok, regőstáborok, hétvégi cserkésziskolák, cserkész-érettségi stb), és a nyugati magyarság megtartó alappillérévé vált. Számos magyar egyházi, társadalmi és kulturális intézmények volt tagja, munkatársa, tanácsadója, vezetője.

Történelmi érdemei közé tartozik a Kárpátmedencei magyar cserkészmozgalmak újjáélesztéséért kifejtett öntudatos és hatékony munkássága, vezetői törzsének lelkes támogatásával. A Magyar Köztársaság elnöke, Gönz Árpád – maga is hajdani cserkész – a Magyar Érdemrend Középkeresztjével tüntette ki. Számos kitüntetést kapott nyugati magyar szervezetektől is.

Gyászolják felesége, Jámbor Ágnes cserkészvezető, nyolc gyermeke: Ágnes, Emőke, Csilla, Gábor, Zoltán, Réka, Enikő, Tünde, tíz unokája: Lídia, Anita, András, Réka, István, Anikó, Csilla, Gábor, Austin, Krisztina, menyével és vejei, valamint kiterjedt rokonsága az Egyesült Államokban és Magyarországon.

A Külföldi Magyar Cserkészszövetség Arany János szavaival búcsúzik Bodnár Gábortól, a nagyvilágban szétszóródott magyar cserkészek lánglelkű vezetője, a felejthetetlen Gábor bá-tól:

Nem hal meg az, ki milliókra költi
Dús élte kincsét, ámbár napja múl;
Hanem lerázván, ami benne földi,
Egy éltető eszmévé finomul.

CSEH TIBOR sajtóosztályvezető

Olvasói levél

Szeretnék Cserháti atya cikkére reflektálni, ami, annyira kifejezi népünk jelenlegi életérzését, magatartását, helyzetét a mai zűrzavaros korban. Kétségtelen, hogy apolkaliptikus időket élünk és most lenne legnagyobb szükség lelki felemelkedésre, erőre, töretlen hitre. A Szentatya a reményt hozta szeptemberben a magyar népnek. Látogatása nagyon sokat jelentett nekünk, nyitott szívvel fogadtuk tanítását és megerősített hitünkben.

A millecentenárium évében sok alkalom volt, hogy felismerjük értékeinket, tanuljunk történelmünkből. A két Árpád (a honfoglaló és a mostani) közötti időszak elgondolkozásra késztet. Egyikkel „bejöttünk", a másikkal „kimegyünk", – de hová? És hol van „Mária Országa?" Bizony nagy lekiismeretvizsgálatra van szükség!

Belekövesedtünk „a keserű valóságba", a sötét félelmek hálójába akadtunk, nem látunk kiutat, csüggedés és kilátástalanság lett rajtunk úrrá. Ezt terjesztik, harsogják úton-útfélen. A jót kevéssé reklámozzák. Pedig hamu alatt izzik a parázs és sok a buzgó, engesztelő ember, aki Isten Országáért fárad, töri magát. De ennyi szennyel, gonoszsággal, ami elöntötte a világot, nem könnyű harcolni. Tele vagyunk kicsi és nagy bálványokkal, pedig micsoda példaképeink vannak! A történelem során, a nehéz időkben mindig adott a jó Isten nagy embereket, szenteket, akik világítanak előttünk, csak észre kell venni őket!

Annyi szépség van az életben, apró, pici dolgok is, mindenütt érezni a Teremtő jóságát, hogy kicsiket, népeket nem hagy magára. Élnünk kell a lehetőségekkel. Mi, kicsi, hétköznapi emberek, kell, hogy Krisztus nyomában járva, töretlen életvitelünkkel hassunk embertársainkra, hazaszeretetünkkel felrázzuk és kötelességeinkre figyelmeztessük őket, imádsággal, áldozattal.

Mi még tanultunk annak idején fegyelmet, a lelkiismeret ébrentartását, viselkedést, becsületet és tisztességet. Nem lehet, hogy mindez feledésbe menjen!

Kérem bocsássanak meg egy szegény, kis öreg, 78 éves nyugdíjasnak ezen eszmefuttatásért! A pedagógus mindig kibújik belőlem. Nekem már nincs semmim, csak az imádság és szenvedés, amit a jó Istennek tudok adni és valamit használni vele magyar hazámnak és testvéreimnek.

Antal Katalin (Miskolc)

A budapesti Szent István Bazilika Hild József tervezte altemplomának kolombáriumában el nem évülő urnafülkéket alakítottunk ki. Az érdeklődők forduljanak az alábbi címhez bővebb felvilágosításért.

SZENT ISTVÁN BAZILIKA PLÉBÁNIAI HIVATAL, H-1051 Budapest, Hercegprímás u.7. Telefon: 36-1-332-0873

APRÓHIRDETÉSEK

MAGYAR BOROK, PÁLINKÁK NAGY VÁLASZTÉKBAN!
Olcsó áron raktárról – kérje árlistánkat!
JOSEF UDVARHELYI Tel.: (0911) 4 72 01 50.
KEPLERSTR. 2, D-90478 NÜRNBERG

Balatonfenyves, a parttól 8 percre 4 szoba, fürdőszoba, szep. Konyha, fedett terrasz, telefon, parab.-antenna, gázfűtéses családiház bútorozva nagy szőlőskerttel eladó. Sfr. 40.000. Érdeklődni: ☎ (CH) 01 303 13 74 este.

Minden lapunkban ismertetett, de a Magyarországon megjelenő egyéb könyvek is megrendelhetők az alábbi címen:
KUPA, Distelfinkweg 21, D-81249 München.
Üzenetrögzítő / Fax: 0049 89 / 8 64 35 73.

„TÉTÉNY" Ungarische Spezialitäten
Kreitmayrstr. 26 – 80335 München
Telefon: (089) 1 29 63 93.

Badacsonyi Szürkebarát	*7,80*
Debrői Hárslevelű	*6,80*
Etyeki Chardonnay	*8,80*
Alföldi Olaszrizling	*6,50*
Alföldi Kékfrankos	*6,50*
Villányi Rosé, Kékóportó	*8,80*
Villányi Kékfrankos	*9,80*
Villányi Cabernet	*10,80*
Egri Bikavér	*9,50*
Egri Leányka	*7,50*
Tokaji Szamorodni	*12,50*
Tokaji Asszú 3 puttonyos	*14,50*
Tokaji Asszú 4 puttonyos	*17,00*
Tokaji Asszú 5 puttonyos	*20,50*
Kecskeméti barackpálinka	*29,00*
Unikum	*29,00*
Egri cseresznyepálinka	*25,50*
Császárkörte	*21,50*
Diólikőr 0.5 liter	*14,50*
Címeres barackpálinka	*33,00*
Sárgabarack-, Málnalikőr 0,5 liter	*13,50*
Tarhonya, kocka, laskatészta 1 kg	*7,00*
Májas-, véres hurka, disznósajt	*13,00*
Tokaszalonna	*15,00*
Füstöltszalonna	*12,00*
Friss kolbász	*15,00*
Házi kolbász	*15,00*
Téliszalámi	*33,00*
Szegedi szalámi	*30,00*
Csabai, Gyulai	*27,00*

Üvegárut nem szállítunk !

Szamosi József munkái:
MAGYAR LEGENDA EMLÉKEI NYUGATON
96 o., 15 színes és 10 fekete-fehér képpel.
PASZIÁNSZ
- Csevegések, játékok, napló (1945-46) 172 oldal.
MÚLHATATLAN MÚLT
- Új és régi versek. – 186 oldal.
Egy-egy könyv ára portóval 25,00 DM (csak bankjegyben)
Megrendelhető a szerző címén:
Elektrastr. 7 / b. D-81925 München

KIADÓHIVATALUNKNÁL KAPHATÓ VIDEÓKAZETTÁK:

	DM
Teréz – egy közülünk 35 perces film, megjelent Lisieux-i Szent Teréz halálának 100. évfordulójára. VHS-PAL	25,00
Árpádházi Szent Erzsébet élete magyarul vagy németül, 40 perces film, VHS-PAL	25,00
Lourdes 50 perces film, VHS-PAL	30,00
Lourdes-i csodák és gyógyulások Dokumentumfilm hat csodásan meggyógyulttal. 90 perc, VHS-PAL	30,00
KAZETTÁK:	
Lourdes és az evangélium, vígasztalások. Rádiós magyar nyelvű kazetta, 60 perc	10,00
Lourdes-i üzenet – elmélkedések dr. Szabó József összeállítása	10,00
KÖNYV:	
Lourdes – Bernadett nyomdokain (kb. 140 színes képpel)	25,00

Megrendelhető:
Ungarische Katholische Delegatur
Redaktion Életünk
Landwehrstr. 66, D-80336 München

A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy rövidítsen a beküldött írásokon, leveleken.

HÚSVÉTI PAX ROMANA KONGRESSZUS PANNONHALMÁN

A 39. Magyar Pax Romana Kongresszus húsvéthétfőtől, 1997. Március 31-től a húsvét utáni szombatig, április 5-ig tart az ezeréves pannonhalmi apátságban. Mottója a feltámadott Úrhoz intézett Quo vadis, Domine? kérdés, kutatva, hogy „az idők jelei" (Lk. 12,56-56) szerint mik a Mester szándékai mai követőivel hazánkban. A magyar értelmiség számos olyan jeles képviselője vesz részt a lelkiismeretvizsgálatban és tervkészítésben, mint Ladocsi Gáspár, Nemeshegyi Péter SJ, Kunszt György, Örsy László SJ, Rabár Ferenc, Mészáros Klára, Mezei Balázs, Endreffy Zoltán, Erdő Péter, Farkas Beáta, Puskely Mária Kordia CSND, Solt Pál, Fila Béla, Sulyok Elemér OSB, Tomka Miklós, Erdélyi Zsuzsanna, Gesztesi András RM, Morel Gyula SJ, Bosák Nándor, Blankenstein Miklós RM, Korzenszky Richárd OSB, Lukács László SP, Horányi Özséb, Hafenscher Károly, Pásztor János, Békés Gellért OSB és sokan mások. Érdeklődés és jelentkezés: Magyar Pax Romana Fórum, Szilfa u. 4., H-1025 Budapest, tel./fax: 36/1/275 2935 vagy 118 3013.

XI. Kerületben a Feneketlen tónál 120 m²-es és Kamaraerdőn 200 m²-es lakások bútorozottan vagy üresen kiadók. ☎ (D) 0049-711-889 33 39 / FAX: 889 52 30.

Magyarország festői környetében épülő nyugdíjas telepen 30-46 m²-es apartmanok, 54.000,– DM-től eladók! Ápolás, étkezés és orvosi kezelés megoldott. Részletes felvilágosítás: Bíró-Rohrbacher Építési Vállalkozók, D-94469 Deggendorf, Loh Str. 6 vagy D-94526 Metten, Utto Str. 6.

Budán közel a várhoz és a metróhoz, modern garzonlakás hazalátogatóknak kiadó. Telefon: 01 341 46 24 vagy 091 743 20 34 (Svájc)

Budai kertes villában újonnan kialakított kétszobás és másfélszobás, bútorozott komfortos lakás kiadó 40 DM/lakás /naponta. Hosszabb időre engedmény! Parkolás zárt kertben, Telefon: 00-36 1 202 30 25.

BEATRIX PANZIÓ H-1021 Budapest, Széher út 3. Tel./Fax: 0036-1-1763 730 és telefon 0036-1-2750 550. Szeretettel várjuk szállodánkban, mely harmadszor nyerte el az **„Év panziója"** díjat! Családias légkör, zöld övezetben, de közel a centrumhoz. Szállodai színvonal – zárt autóparkoló.

ANNEMARIE SCHWARZ hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar fordítást és tolmácsolást vállal (szépirodalmi szöveget is). D-40479 Düsseldorf, Camphausstr. 14. Tel.: (0211) 44 22 40. Fax: (0211) 44 28 16.

Szeretném ha együtt élhetnék szeretetben, egymás iránti felelősséggel, biztonságban. Nagyon örülnék, ha jelentkezne egy nemdohányzó, független, kultúrált, klasszikus zenét szerető, jómódú férfi, akinek hasonló életcélja van. (Korhatár 57 év). Én 47 éves, 160/53, sötéthajú, Münchenben élő, dolgozó nő vagyok. Szívesen résztvennék egy közös jövő kialakításában. Fényképes levelekre válaszolok. Jelige: „Egymás iránti szeretet".

Németországban élő magyar férfi, 48/180/80, megismerkedne karcsú, nemdohányzó hölggyel Jelige. „Megértés".

Minden igényt kielégítő, **új nagy családiház** Bp.-től 30 km-re, Tökölön, 15.000 m² ipari területtel, jól berendezett autópiac melléképületekkel, műhely stb. öregség miatt eladó! AUTÓ-TÖKÖL KFT, H-2316 Tököl, Csépi út jobbra. Érd.: Perlei-né, Tel.: 0036/60/349 326.

Közhírré tétetik, hogy a **kormány bánatára megjelent** ADI POP: „Fények a Szívemből" címűCD-je 18 csodálatos dallal, többek között „Értük szól azóta a déli harangszó"; Magyar ismeretlen ha most felébrednél; Nincs már csak jó madár; Kiskirályok; Mert ez a birka nép; Parazita induló stb..A 1,5 órás műsor minden nemzeti érzésű magyarnak csodálatos élmény. Hazatelepülőknek vagy Magyarországon, vállalkozni kívánók számára elengedhetetlen előtanulmány. **Mindenki** számára érthető, fülbemászó könnyű dallamok csípős nyelvű szöveg, jó szórakozás. Megrendelhető: UNGAROBLUES MUSIKVERLAG, Éva Jaggi, CH-4705 WANGEN a/A., Friedberg Str.8. Ára: SFR 15,- + portó.

66 éves, intelligens, zenét, színházat kedvelő édesanyámnak társat keresek német nyelvterületen. „Indián nyár" jeligére.

Balaton-Zamárdiban, kettő 2880 m²-es építési saroktelek-(jelenleg szőlő) természetvédelmi terület határában, rálátással Tihanyra és a tóra eladó. Érd.: (D) 07022 / 32 436.

Ápolási vagy házvezetőnői állást vállalnék. Telefon: (H) 0036 277 46 79 Jánosné vagy „Ápolás"jeligére a kiadóba.

Gyulán, termál fürdő közelében (500 m) kétszobás, összkonfortos ház, (kert, autó-parkoló, telefon) a nyári hónapokra: június 1-szeptember 30-ig kiadó! Érdeklődni: ☎ 00 36 / 66 / 362 302.

Hazaköltözők!
Kertes családiház eladó Budapesten.
☎ **USA** – 215-549-1352 (este).
Email: ernyei @ aol.com

Eladó! Nyaraló 160 km-re Budapesttől, 20 km-re Bajától, a Duna közelében, 53 m² + tetőtér, 2275 m² gyümölcsössel, vadászati lehetőséggel igényeseknek, esetleg gondnoksággal. Ár: Megáll. szerint. Érd.: ☎ 0036 /79/ 32 49 37 este.

Székesfehérvár belvárosában 53 m² elsőemeleti, telefonos, felújított, aug. 30-án beköltözhető lakás eladó. Ár: 20 ezer kanadai dollar vagy bútorzattal: 30 ezer kan. dollár. Érdeklődni: 011-36-22-329-191 telefonon vagy Torontóban máj.-30-ig. 416-447-6040. számon.

Balatonnál, Fonyód-Alsóbélatelepen, partközelben 2 szoba, veranda, nagy kert 4-6 személynek kiadó. 80 DM/nap. Érdeklődni: H-3052 Csécse, (Nővérek) vagy ☎0036/1/200 38 58.

Magyarul és németül beszélő, 21-éves lány háztartást és gyermekgondozást vállal Zürichben és környékén. Érdeklődni az esti órákban, Varga Balázsnál. ☎ (CH) 01/810.33.71

Piliscsabán, a budai hegyekben, Budapesttől 25 km-re, összközműves telkek eladók. Részletes felvilágosítás: dr.Veres, ☎ 00 36 /30/ 33 23 39 vagy 00 36 /1/ 112 82 82

Magyar lány (20) német és angol nyelvtudással, gyerek mellé állást vállalna Bonn közelében. ☎ 3684 347193 vagy **„Beáta"** jeligére.

Mezőkövesd központjában, Diófa u. 1-11. sz. alatti, korszerű műszaki és kereskedelmi egységet alkotó, bevezetett, **nagyforgalmú üzletsor** (4 üzlet, 2 lakás, fejlesztési lehetőségekkel, kiegészítőépületekkel), jó parkolási lehetőséggel **eladó!** Érdekl: ügyv. dr. Török György, Mezőkövesd, Marx u. 6. sz. ☎/Fax: 0036-49/311-495.

Dabas főútvonalán 5 szoba, konyha, 2 fürdőszoba, tusoló,, 2 WC, borospince, telefon, közp.-gázfűtés, s ősi fákkal beültetett nagy kerttel K U R I A eladó. Sfr. 150.000. ☎ (CH) 01/ 303 13 74 este.

Bp. XII. Nárcisz u.-ban 2 szobás összkomfortos, berendezett lakás kiadó! ☎ (D) 0681/ 53913, márc. 25-től (H) 00 36/1/ 175 78 38.

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK

Kedves Olvasóink, időnként közöljük a magyar lelkészségek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet a szentmisék helye és ideje után.

AUSZTRIA
Bécs: Ft. Hegyi György, Ung.Röm.Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b,
A-1070 Wien, Tel.: 0043/1/526 49 72
Bécs: Pázmánium, Szombaton este 18,30-kor Bolzmanngasse 14, A-1090 Wien, Tel.:0043-1-317-36-56, Rektor Veres Árpád
Burgenland/Alsóőrött: Ft.Dr.Galambos Ireneus OSB, Pfarramt Unterwart
Tel.: 0043/33/527 108
Linz: Ft. Bolla Jenő, Ung. Röm. Kath. Seelsorgeamt, Senefelder Str. 6,
A-4020 Linz, Tel.: 0043/732/342 586
Graz: Ugri Mihály, Tel.: 0043/316/68 35 08
Klagenfurt: Ft.Bognár Vilmos, Tel.: 0043/4762/580 62

ANGLIA
London: Rev.Mgr. Tüttő György főlelkész, Dusten House, 141, Gunnersbury Avenue, London W3 8Le, Tel.: 0044/81/992 20 54

BELGIUM
Brüssel: P.Posta Benjamin O.F.M., Mission Catholique Hongroise, rue de'l Arbre Benit 123, B-1050 Bruxelles/XL/, Tel.:0032/2/6485336,
Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Amonier Hongroise, Rue des Anglais 33., B-4000 Liege, Tel.: 0032/041/233 910

DÁNIA-NORVÉGIA
P.Horváth Kálmán SJ főlelkész, Stenosgade 4, DK-1616 Köbenhavn,
Tel.: 0045/31/21 85 88

FRANCIAORSZÁG
Párizs: P.Dr.Ruzsik Vilmos CM főlelkész és Ft. Molnár Ottó, Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-55010 Paris,
Tel.: 0033/1/42086170
Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 STE FOY-LES-LYON, Tel.: 0033/7/850 16 36

HOLLANDIA
Ft.Kondor Tibor, Vasco da Gama Str. 12,
NL-5223 RB-HERTOGENBOSCH, Tel.: 0031/73/21 70 57

OLASZORSZÁG
Róma: P.Kovács Angelus Ofm. Kap., Missione Cattolica Ungherese, Via Vittoria Veneto 27, I-00187 Róma, Tel.: 0039/6/48-18-872

SVÉDORSZÁG
Ft. Csúzdi Illés, Söstrene i Joh.gaarden, Trollbärsvägen 16, S-42155 V. Frölunda, Tel.: 0046/31/70 90 685.

SVÁJC
Zürich: Ft.Vizauer Ferenc, Röm Kath.Ungarn-Mission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, Tel.: 0041/1/362 33 03
Bern: Ft.P.Cserháti Ferenc Kálmán OFM,Röm. Kath. Ungarn-Mission, Rainmattstr. 18, CH-3001 Bern, Tel.: 0041/31/381 61 42
Basel: Ft. Poósz Lajos, Röm. Kath. Ungarn-Misson St. Elisabeth, Leonhardsstr. 45, CH-4051 Basel, Tel.: 0040/61/271 83 85
..Genf: Ft.Mátyás Imre, Tel.: 00 41/21/64.78 678, Minden hó 1. és 3-ik vasárnapján
Lausanne: Ft. Mátyás Imre, Érd.:Tel.:, 00 41/21/64 78 678, Minden hó 2-ik és 4-ik vasárnapján

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ●
Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk!

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Magyar Katolikus Főlelkészség
Landwehrstr. 66 · 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Felelős kiadó:
a Magyar Katolikus Főlelkészség
Főszerkesztő: dr. Cserháti Ferenc
Felelős szerkesztő Fejős Ottó
A szerkesztőbizottság tagjai:
dr.András Mária †, dr.Bogyay Tamás †, Boór János, dr.Frank Miklós, Ramsay Győző, Szamosi József (olvasó és tördelő szerkesztő) és Vincze András.

*

Redaktion und Herausgeber:
Ungarische Katholische Delegatur
Landwehrstr. 66 · D-80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45 / 5 43 81 47
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Verantw. Redakteur: Ottó Fejős
Abonnement: DM 25,00 pro Jahr und nach Übersee mit Luftpost DM 40,00

ELŐFIZETÉS:
Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik,
ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlra, vagy ahol nincs magyar lelkész,
oda a kiadóhivatal küldi az újságot.
1 példány ára: 2,50 DM
Előfizetési ár egy évre DM 25,00
vagy ennek megfelelő valuta.
Tengerentúlra légipostával DM 40,00
Lapzárta minden hónap 10-én.
Hirdetéseket csak 10-ig fogadunk el.
Postbank Niederlassung München:
Konto-Nr.: 606 50-803 – BLZ 700 100 80
Kath. Ungarnseelsorge, Sonderkonto „Életünk".
Erscheint 11 mal im Jahr.

Druck: AMPER DRUCK GmbH
WERBE-DRUCK Verlag Hammerand GmbH
Hasenheide 11
D-82256 FÜRSTENFELDBRUCK
Telefon (0 81 41) 61 01 20
Telefax (0 81 41) 60 01 28

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak 1996 január 1-től:

	DM
Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként (kb. 40 betű)	**7,00**
Jelige portóval	**7,00**
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	
Üzleti-, nyereséges hirdetések soronként	**10,00**
Nagybetűs (kétsoros) sor	**20,00**

Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.
Egymásutáni háromszori hirdetés esetén 10 % kedvezmény
Egymásutáni hatszori hirdetés esetén 20 % kedvezmény
Egy évi hirdetés esetén 25 % kedvezmény.
Hirdetések határideje minden hónap 10-e, befizetve!

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉÉRT, STÍLUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL !

HIRDETŐINK FIGYELMÉBE !

Befizetéseket és átutalásokat postacsek kontónkra kérünk! Kath. Ungarn-Seelsorge München – Sonderkonto: Postbank München, Konto-Nr.: 606 50-803,. BLZ 700 100 80.

EURÓPAI, NÉMETORSZÁGI OLVASÓINK FIGYELMÉBE!

AZ ÉLETÜNK előfizetési árát kérjük helyi terjesztőinkkel (misszióinkkal) rendezni! Csak a kiadóhivatalból postázott újságok előfizetését kérjük az „Életünk" müncheni postabank számlájára befizetni.

A szerkesztőség

AMERIKAI ÉS KANADAI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE !

Az ÉLETÜNK előfizethető terjesztőnknél: Joseph DANI, # 18-505 Edmonton Tr. NE AIRDRIE, Alberta T4B 2J2. Canada. A címére küldött csekken feltüntetendő: **„Életünk".** Kérjük szíveskedjenek a fenti címre, ne Münchenbe küldeni a csekket. Itt egyenkénti beváltásnál a 40,00 DM-ből 8,00 DM-et levonnak a bankban. **Előfizetési díj egy évre 17,00 US $ + 13 US $ portó.** A lapot továbbra is Münchenből postázzuk.

MAGYARORSZÁGI ELŐFIZETŐINK FIGYELMÉBE!

Az ÉLETÜNK előfizethető Magyarországon az OTP Bank Budapest VIII. ker. Körzeti fiók: 11773085-07063558, t.a. 973080706355 számú kontójára, Fejős Ottó néven. Évi előfizetés híveknek: 1000.-Ft.; lelkészeknek öt intenciós testimónium a kiadóhivatal címére.
Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN BEI.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

A névvel megjelölt cikkek nem minden esetben felelnek meg a szerkesztőség véleményének.- Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza!